

WEERT IN BEELD

BLIK OP VERLEDEN & TOEKOMST

2018-2022



Colofon:

Gemeente Weert
Wilhelminasingel 101
6001 GS Weert

Directieteam Gemeente Weert

Eindredactie

Jeroen van Veen - Gemeente Weert

Grafische Vormgeving

Sabine Brankaert - Gemeente Weert



INHOUDSOPGAVE

| | | |
|----------|---|-----------|
| 1 | Voorwoord | 4 |
| 2 | Inleiding | 5 |
| 3 | Stand van zaken 2017 | 6 |
| | 3.1 Weert in cijfers | 6 |
| | 3.2 Stand van zaken Financieel | 9 |
| | 3.3 Stand van zaken Risico's | 11 |
| | 3.4 Stand van zaken Personeel | 12 |
| | 3.5 Stand van Zaken WinD | 13 |
| | 3.6 Indicatoren Medewerkers en Middelen | 14 |
| | Trends & Ontwikkelingen - Op hoofdlijnen | 15 |
| 4 | Trends & ontwikkelingen - Uitgewerkt | 19 |
| | 4.1 Landelijke ontwikkelingen | 19 |
| | 4.2 Lokale ontwikkelingen | 20 |
| | 4.3 Financiële ontwikkelingen | 23 |
| 5 | Programma's | 25 |
| | 5.1 Woonklimaat | 25 |
| | 5.2 Economie | 29 |
| | 5.3 Zorg | 35 |
| | 5.4 Participatie | 42 |
| 6 | Organisatie | 47 |
| | 6.1 Organisatieontwikkeling WinD | 47 |
| | 6.2 Personeel | 47 |
| | 6.3 Informatie/ICT | 48 |
| | 6.4 Communicatie | 49 |
| 7 | Financiële data | 51 |
| | 7.1 Eigen- en vreemd vermogen | 51 |
| | 7.2 Financiële gegevens per programma | 51 |
| | 7.3 Financiële Kengetallen | 53 |
| 8 | Bijlagen | 55 |
| | 8.1 In één oogopslag | 56 |
| | 8.2 Afkortingen | 58 |
| | 8.3 Organisatie | 59 |
| | 8.4 Risico-inventarisatie | 60 |
| | 8.5 De Omgevingswet | 62 |



1. VOORWOORD

Geachte leden van de te vormen coalitie,

Voor u ligt het document "Weert in Beeld".

Hier leest u soms op hoofdlijnen en wat vaker in details de ontwikkelingen waarmee ons land, onze stad, de burgers en de organisatie de komende jaren te maken krijgen. Uit de vele trends en ontwikkelingen is af te leiden dat de economische crisis achter ons ligt en dat we langzaam maar zeker op vele gebieden de investeringen en ingezette ombuigingen kunnen gaan oogsten.

In de bijlage 1 leest u in één oogopslag wat de huidige coalitie voor opgave had en wat feitelijk is opgeleverd. Met het FLOW-traject, waardoor de organisatie in de periode 2010-2014, generiek met een stevige bezuinigingsoperatie werd geconfronteerd, is met 20% afbouw personele kosten flink het mes gezet in de ambtelijke organisatie. Dit zonder dat in de meeste gevallen ook parallel taken werden geschrapt. Het beroep dat op de ambtelijke inzet werd gedaan om met minder mensen meer te doen is opgepakt.

Getuige de oogst van het huidige coalitieakkoord kan met tevredenheid worden vastgesteld dat ondanks het afbouwen van de ambtelijke organisatie bijna volledig de taakstelling is gehaald. De kritische lezer zou nu kunnen denken dat de afbouw dus terecht was. Vanuit mijn rol meen ik hier kritische kanttekeningen te moeten maken. Het is inderdaad zo dat de organisatie in formele zin is afgebouwd. Daar staat echter tegenover dat als compensatie daarvan veel inhuur heeft moeten plaatsvinden waardoor er een disbalans in de continuïteit en aansturing heeft plaatsgehad. Tegelijk is de bedrijfsvoering in termen van kwaliteit op onderdelen uitgehold. Verder gaan op deze weg acht ik in die zin onverstandig en onverantwoord. De taken zijn voor de organisatie toegenomen zonder formele opbouw van de organisatie. Daardoor zijn veel personele knelpunten ontstaan en is er onevenredige druk om de vereiste en noodzakelijke dienstverlening in de lucht te houden. Nu in 2018 zijn de gevolgen daarvan voor de gehele organisatie merkbaar en zijn naar mijn overtuiging de grenzen bereikt. Niet voor niets houdt de ondernemingsraad de directie scherp op deze vraagstukken.

De nieuw te vormen coalitie zal zich bewust moeten

zijn dat de organisatie weer in evenwicht zal moeten worden gebracht. Nieuwe taken zullen in concurrentie gebracht moeten worden met bestaande. Vanuit die prioriteitstelling het evenwicht zoeken met nieuw voor oud of extra capaciteit als er voor extra nieuw gekozen wordt. Rekening houdend met de feiten die aangeven dat we in de komende jaren een uitstroom kunnen verwachten van de senioren en de toenemende krapte op de arbeidsmarkt zal geïnvesteerd moeten worden in goed werkgeverschap. Een voorzichtige prognose waarin we de komende jaren met een forse uitstroom te maken zullen krijgen dat zelfs een derde van het personeelsbestand tot gevolg kan hebben dwingt ons nu maatregelen te treffen om de goede medewerkers te behouden en nieuwe aan te trekken. Met alleen een passend salaris zijn we er niet. Advies is om de loonsom met vijf procent te verhogen en met deze extra middelen passende maatregelen te treffen. Gelijktijdig de disbalans van inhuur en vaste medewerkers herstellen door meer inhuurkrachten in vaste dienst te nemen bij vacatures van meer dan drie jaren. Gelet op het vorenstaande adviseren wij u tevens om de richtinggevende taakstelling te heroverwegen.

Vanuit de wetenschap dat de organisatie er voor de stad en de burgers is, is het advies om als veranderende overheid verder te investeren in de digitale samenleving. Daarmee de beschikbaar te stellen data conform regelgeving te ontsluiten. De burger en de organisaties maximaal te faciliteren om op eigen benen te staan, allianties te sluiten met organisaties die in het verlengde liggen van het geformuleerde beleid, een vangnet te behouden en te creëren voor wie niet kan meedoen en last but not least een organisatie inrichten waarvan de basis op orde is met een evenwicht van de vraag en de benodigde capaciteit in termen van kwaliteit en kwantiteit.

Ik ben ervan overtuigd dat de organisatie zich met dezelfde drive hard en loyaal zal inzetten om het nieuwe akkoord in de komende jaren uit te voeren.

De organisatie wenst u succesvolle besprekingen toe.

Bertus Brinkman
Algemeen directeur.

2. INLEIDING

Roerige tijden zijn van alle tijd. We zien ons als gemeente al langere tijd geconfronteerd met een wijzigende samenleving en een burger die (andere) eisen stelt aan het lokale bestuur. Ook zien we ons gesteld voor een aantal majeure ontwikkelingen. Zo zijn te noemen: de Omgevingswet (zie paragraaf 8.5), Digitale agenda 2020 (zie paragraaf 6.3), Privacy wetgeving (zie paragraaf 5.3) en Verdere transformatie sociaal domein (zie paragraaf 5.3). Deze ontwikkelingen bieden kansen maar ook bedreigingen.

De gemeentelijke organisatie werkt aan het versterken en profileren van de kwaliteiten die Weert heeft. In alle geledingen en op veel fronten. Het realiseren, behouden en beheren van een passend aanbod aan voorzieningen draagt bij aan de aantrekkelijkheid van de gemeente. De gemeente is de ingang voor inwoners, bedrijven en instellingen. De dienstverlening zet de klant centraal en biedt goede service voor inwoners en instellingen bij het verkrijgen van producten en diensten.

Met het vaststellen van de nota "Kiezen met Visie" is in de afgelopen coalitieperiode een extra accent aangebracht dat inzoomt op de verander(en)de rol van de overheid. Voor ons staan innovatiekracht, daadkracht en creativiteit van mensen centraal en de overheid sluit aan bij het maatschappelijk initiatief. Dat betekent dat we als gemeente samen met onze inwoners en maatschappelijke partners op zoek gaan naar een nieuw evenwicht. De rol die wij, maar ook andere partners innemen, is niet altijd op voorhand duidelijk. De gemeente zal zich in haar contacten steeds moeten afvragen welke mate van overheidsparticipatie gewenst is.

Met het onderliggende document bieden wij vanuit de ambtelijke organisatie een afwegingskader waarop het gemeentebestuur keuzes kan maken voor de komende jaren. Niet door politieke

keuzes voor te leggen maar door het opstellen van een referentiekader dat gebruikt kan worden als hulpmiddel voor de te maken keuzes. Het is daarmee een ambtelijk document (zonder formele status), te gebruiken bij de coalitievorming. Vanuit de keuze om u zo goed mogelijk te willen informeren en te ondersteunen bij het maken van keuzes voor de toekomst van onze stad, is het uiteindelijk een lijvig document geworden.

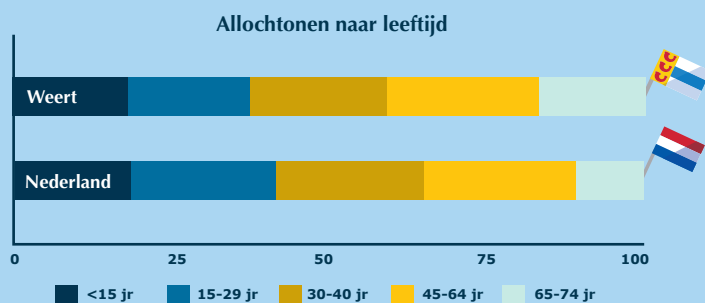
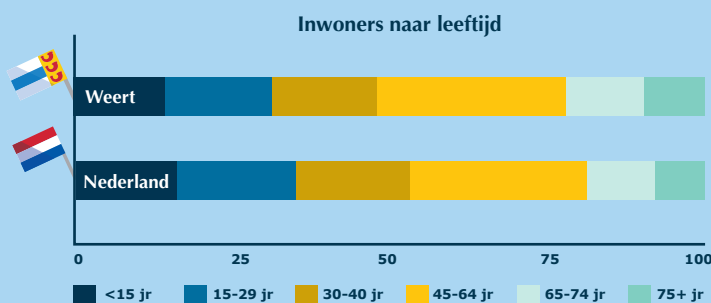
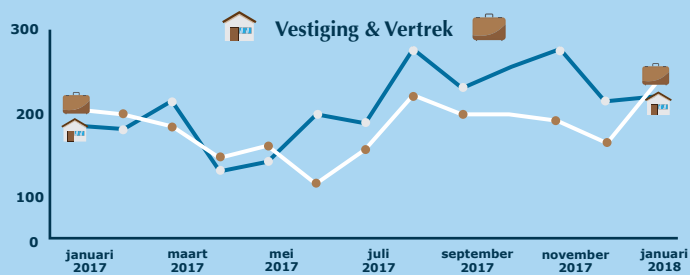
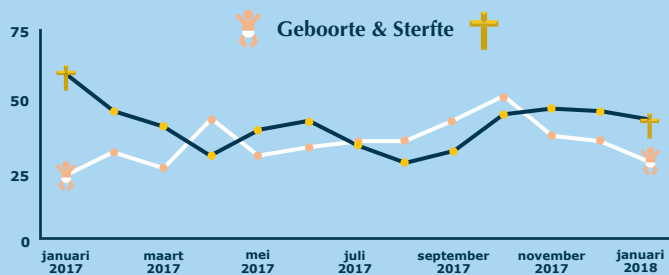
Wat voor licht is een beeld van de gemeente Weert en de toekomstige ingrepen op basis van reeds vastgesteld beleid. Zowel de huidige wettelijke verplichte taken als de eigen beleidskeuzes (hoofdstukken 5 en 6) met de daaraan gekoppelde budgetten (hoofdstuk 7) worden inzichtelijk gemaakt. Daarnaast is er aandacht voor de meest materiele risico's, relevante kengetallen en de (financiële) stand van zaken van de gemeentelijke organisatie (hoofdstuk 3). Samen met de algemene en specifieke trends en ontwikkelingen (hoofdstuk 4) biedt deze informatie een basis van waaruit bestuurlijke accenten en focus kunnen worden aangebracht.



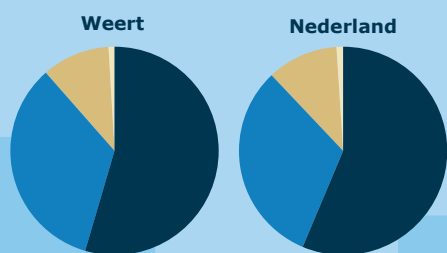
3. STAND VAN ZAKEN WEERT

3.1 Weert in Cijfers

3.1.1 Demografie 2018

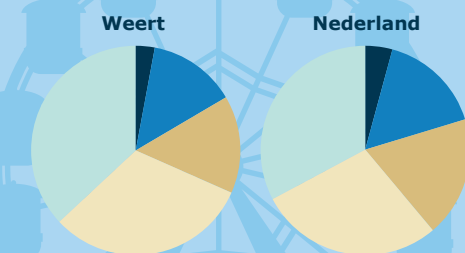


3.1.2 Sociaal 2017



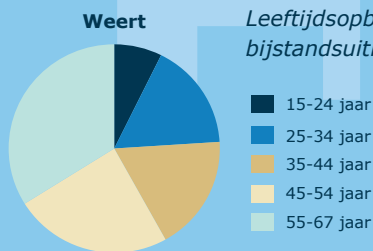
AOW-uitkeringen naar leeftijd

- 65-74 jaar
- 75-84 jaar
- 85-94 jaar
- 95+ jaar



WW-uitkeringen naar leeftijd

- 15-24 jaar
- 25-34 jaar
- 35-44 jaar
- 45-54 jaar
- 55-64 jaar



Leeftijdsoopbouw bijstandsuitkeringen

- 15-24 jaar
- 25-34 jaar
- 35-44 jaar
- 45-54 jaar
- 55-67 jaar

967 Weert



Huishoudens met bijstandsuitkeringen

15,8% Weert



Alleenstaande ouders in de bijstand

18,4% Nederland

10.620 Weert



AOW-Uitkeringen

WW-uitkeringen
1.530 → 1.410
2016 2017



WAO-uitkeringen
877 Weert

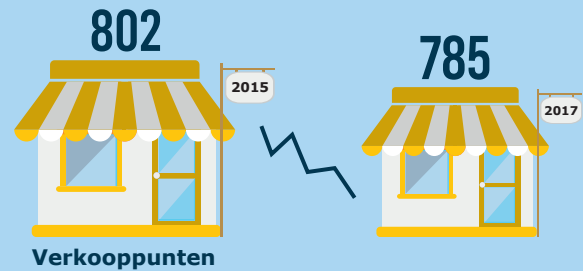
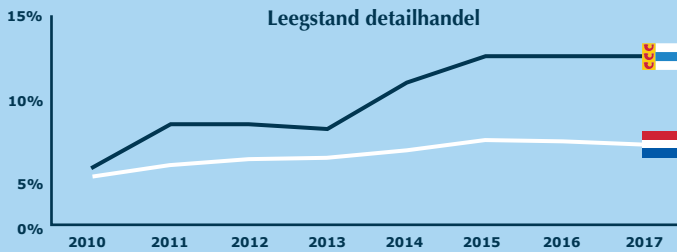


Wajong-uitkeringen
644 Weert

WIA-uitkeringen
896 Weert



3.1.3 Economie 2017



De figuur hiernaast geeft inzicht in de bruto en netto arbeidsparticipatie voor Weert en diverse vergelijkingsgebieden.

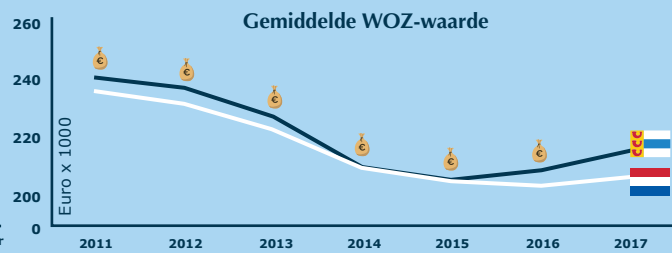
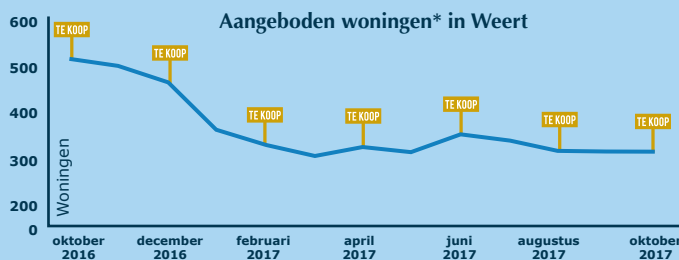
Toelichting: Bruto arbeidsparticipatie.

Het aandeel van de werkzame en werkloze beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking)/totaal aantal.

Netto arbeidsparticipatie. Het aandeel van de werkzame beroepsbevolking in de bevolking (beroeps- en niet-beroepsbevolking)/totaal aantal.



3.1.4 Wonen 2017



* Aangeboden woningen betreffen alle woningen die via grote huizensites en makelaarsites te koop worden aangeboden.

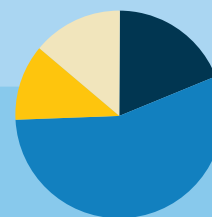
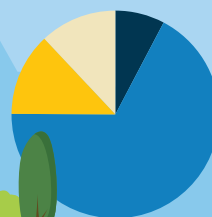
Aandeel eengezinswoningen

74,3%
Weert

64,5%
Nederland

Weert

Nederland



Woningen naar bouwjaar

- -1944
- 1945-1970
- 1971-2000
- 2001+

156 M²
Weert

143 M²
Nederland

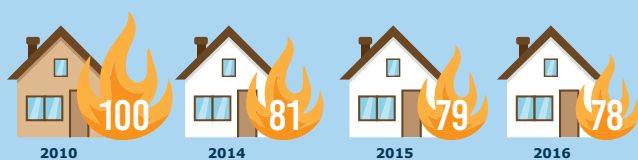
22.402
Woningvoorraad
Weert

Gemiddeld aantal m² aangeboden woningen

3.1.5 Energie 2017

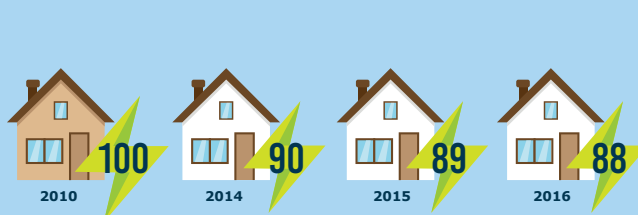
Gemiddeld gas en warmteverbruik in Weert

Trend van het gemiddelde gas- en of warmteverbruik van alle woningen in de gemeente Weert. De gegevens zijn temperatuur gecorrigeerd. Hoe lager de waarde, hoe hoger de besparing.



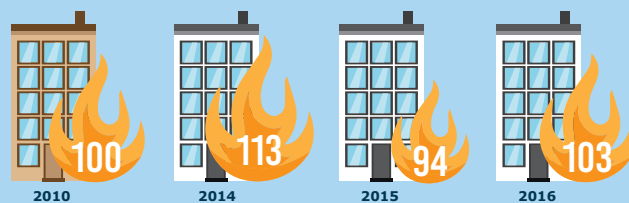
Gemiddeld elektriciteitsgebruik in Weert

Trend van het gemiddelde elektriciteitsgebruik van alle woningen in de gemeente Weert. Hoe lager de waarde, hoe hoger de besparing.



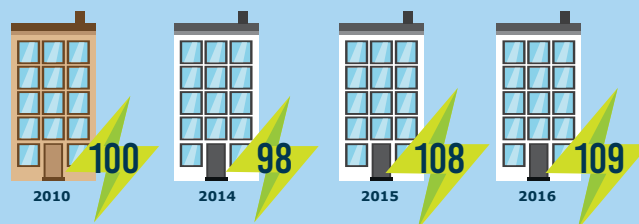
Totaal hoeveelheid gasverbruik in Weert

Trend van de totale hoeveelheid gasverbruik van de dienstensector in de gemeente Weert. De gegevens zijn temperatuur gecorrigeerd. Hoe lager de waarde, hoe hoger de besparing.



Totaal elektriciteitsgebruik in Weert






Trend van de totale hoeveelheid elektriciteitsgebruik van de dienstensector in de gemeente Weert. Hoe lager de waarde, hoe hoger de besparing.

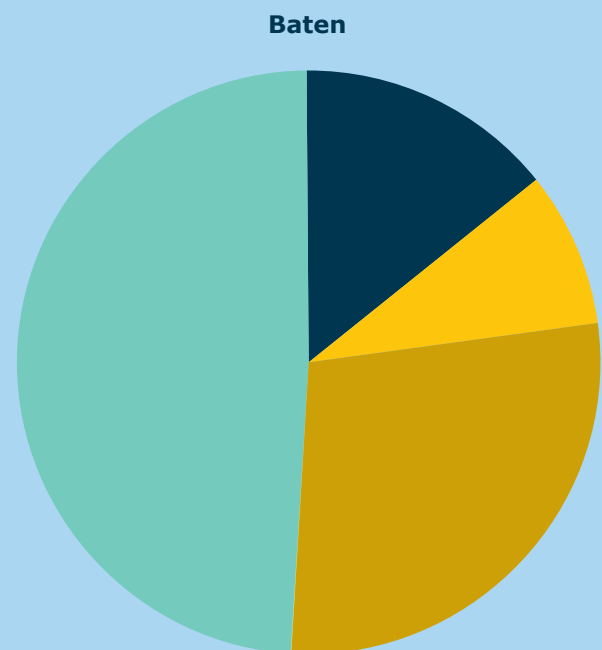
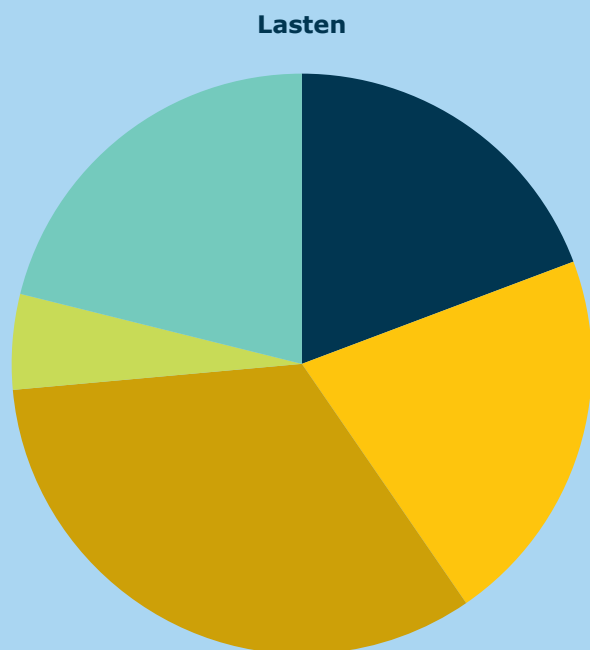


Bron: Lokale energie etalage, meting in 2017

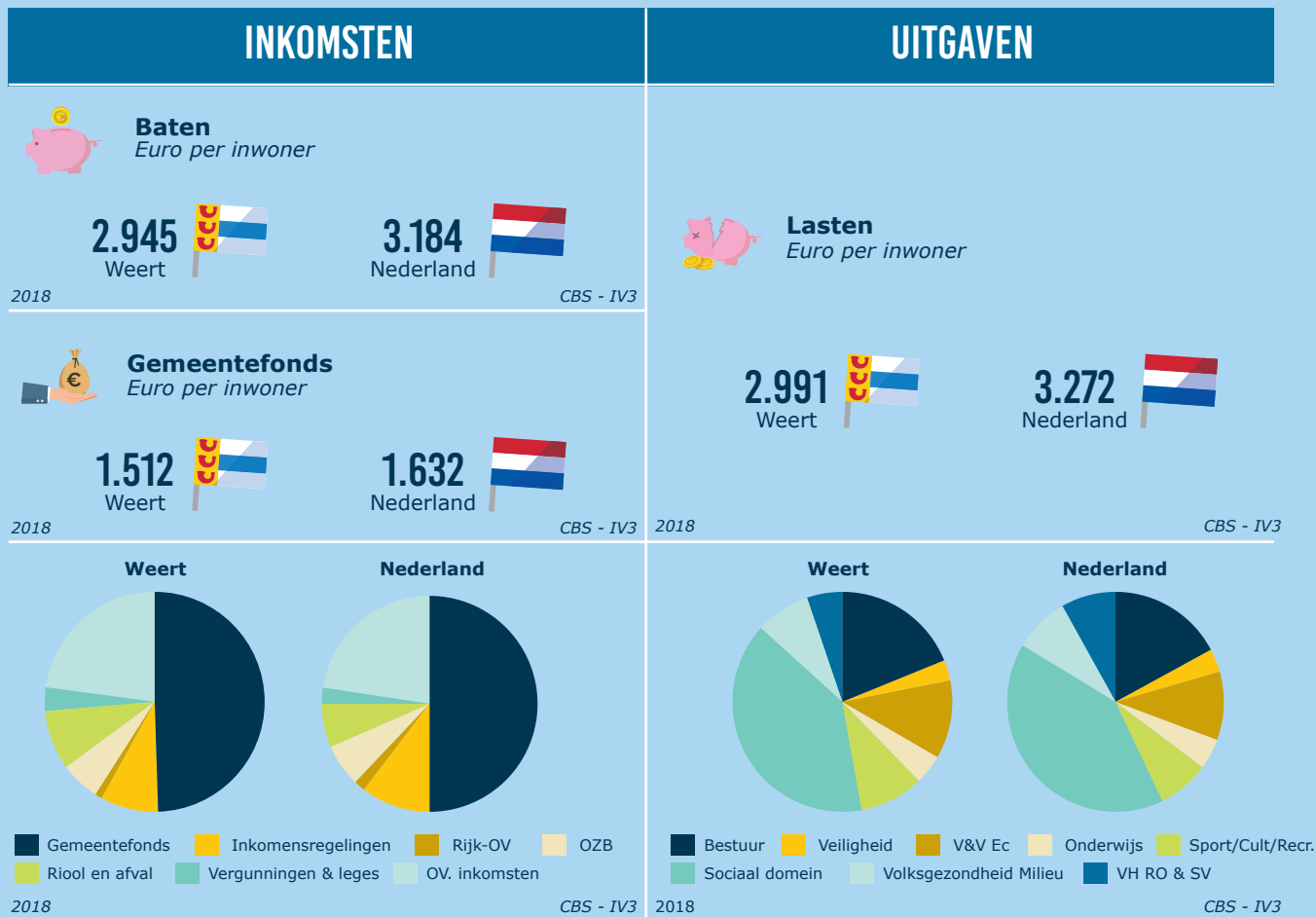
3.2 Stand van zaken Financieel Weert

3.2.1 Programmabegroting 2018

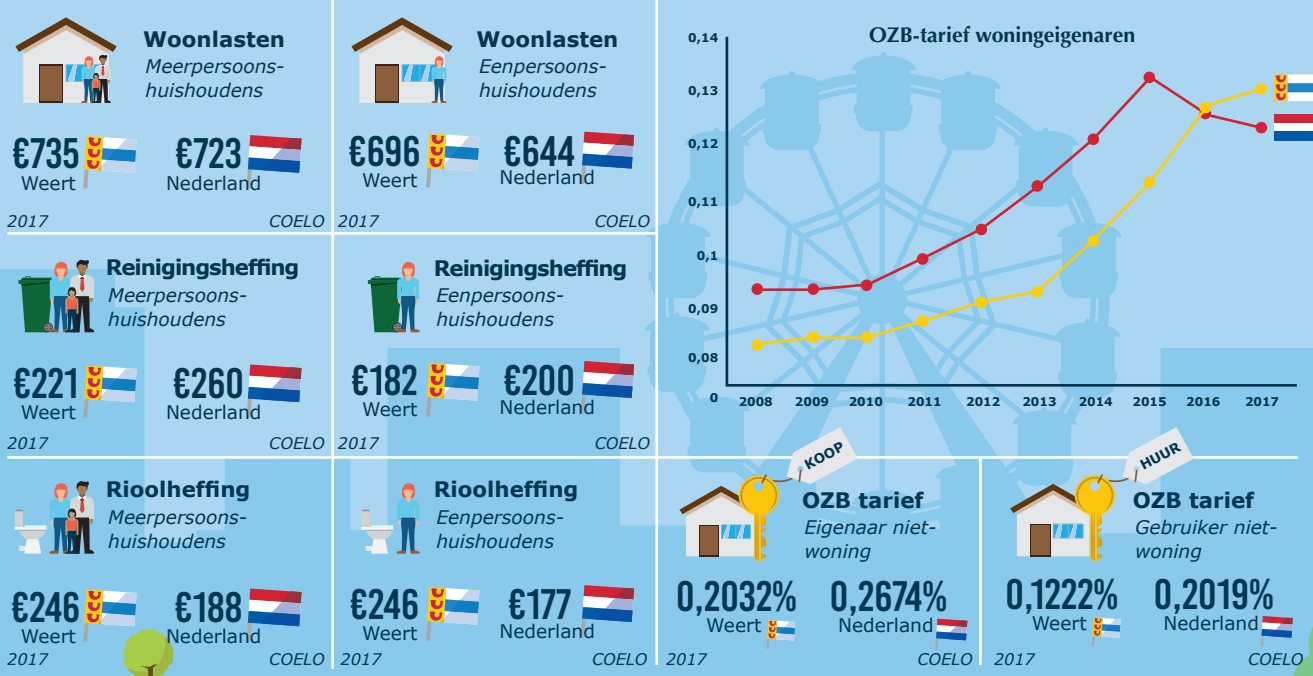
| | Programma | Lasten in % | Lasten in € | Baten in % | Baten in € |
|---|--------------|---------------|----------------------|----------------------|--------------|
|  | Woonklimaat | 19,27% | € 29.312.462 | 14,36% | € 21.911.419 |
|  | Economie | 21,13% | € 32.160.495 | 8,61% | € 13.132.114 |
|  | Zorg | 33,15% | € 50.407.296 | 28,11% | € 42.888.054 |
|  | Participatie | 5,31% | € 8.083.001 | 0,03% | € 40.023 |
|  | Financiën | 21,12% | € 32.117.734 | 48,90% | € 74.605.078 |
| | | | € 152.080.988 | | |
| | | | | € 152.576.688 | |



3.2.2 Inkomsten en uitgaven Weert 2018 (cf begroting)



WOONLASTEN PER JAAR WEERT 2017



COELO = Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden. COELO verricht onderzoek naar economische en financiële aspecten van decentrale overheden.

Bron: Waar staat je Gemeente, 2018

3.3 Stand van zaken Risico's

Onderstaande risico's kunnen de financiële positie van de gemeente beïnvloeden. Diverse risico's keren jaarlijks terug, zoals bijvoorbeeld:

- de grondexploitatie;
- (Exploitatie) vastgoed;
- Jeugdwet en de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo);
- Het inkomensdeel van de Wet Werk en Bijstand (WWB);
- De parkeeropbrengsten;
- De ontwikkeling van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Bij de inventarisatie van de risico's zijn circa 190 risico's geïdentificeerd (begroting 2018: stand augustus 2017). In de tabel zijn de 10 voor onze gemeente grootste risico's met een geschat financieel effect van € 150.000,- of meer opgenomen (zie bijlage 8.4 voor een nadere toelichting en specificatie van de betreffende risico's).

In de onderstaande tabel zijn de risico's opgenomen die corresponderen met de nummers in de rechts bovenstaand opgenomen grafiek. De risico's die zich in het rode kwadrant bevinden vragen om extra aandacht en beheersing. Om tegenvallers op te kunnen vangen houdt de gemeente weerstandsvermogen aan.

| Nr. | Risico | K | I | Financieel | Score |
|-----|---|---|---|-------------|-------|
| 1 | Grondexploitatie bedrijventerreinen | 3 | 5 | € 9.500.000 | 15 |
| 2 | Borgstelling en verstrekte leningen corporaties | 1 | 5 | € 2.300.000 | 5 |
| 3 | Grondexploitatie woningbouwprojecten | 3 | 5 | € 1.700.000 | 15 |
| 4 | Jeugdwet & WMO | 5 | 5 | € 1.500.000 | 25 |
| 5 | BUIG | 5 | 5 | € 1.200.000 | 25 |
| 6 | Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties | 5 | 5 | € 1.000.000 | 25 |
| 7 | 3D breed - Integrale sturing | 5 | 5 | € 1.000.000 | 25 |
| 8 | 3D breed - Doorverwijzing 1e/2e lijn | 3 | 5 | € 1.000.000 | 15 |
| 9 | 3D breed - Budget niet toereikend | 2 | 5 | € 1.000.000 | 10 |
| 10 | Privacy | 5 | 5 | € 820.000 | 25 |



Voor de 10 bovenstaande (grootste) risico's draagt het totaal benodigde weerstandsvermogen (d.i. het totale bedrag aan financiële risico's):

€ 21.020.000,-

| Beschikbare- en benodigde weerstandscapaciteit | Bedrag |
|---|---------------------|
| Geïventariseerde risico's (=benodigde weerstandsvermogen) | € - 21.020.000 |
| Beschikbare weerstandsvermogen | € 31.867.800 |
| Saldo | € 10.847.800 |

Beschikbare weerstandsvermogen € 31.867.800,-
 Relatieve weerstandsvermogen = ----- 1,51
 Benodigde weerstandscapaciteit € 21.020.000,-

Het **beschikbare weerstandsvermogen** zijn de middelen die de gemeente Weert beschikbaar heeft om niet begrote kosten te dekken. De middelen betreffen de inzet van reserves (€ 31.867.800,-), onvoorziene lasten en onbenutte belastingcapaciteit.

Het **benodigde weerstandsvermogen** is het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te kunnen vangen, zodat de gemeente zijn taken kan blijven uitvoeren.

De gemeente Weert streeft er naar om het **relatieve weerstandsvermogen** in ieder geval groter dan 1 te laten zijn. Dat betekent dat de gekwantificeerde risico's gedekt worden door het aanwezige weerstandsvermogen.

3.4 Stand van zaken Personeel

De reorganisatie FLOW is doorgevoerd in de periode 2011-2014. Bij de start was de formatie omvang 402 fte en het volume inhuur bedroeg in die periode rond de € 3 mln. (gemiddeld 10% van loonsom plus inhuur tezamen). In 2017 was de formatie omvang 342 fte en is het inhuurvolumen nagenoeg verdubbeld.

In de periode tot en met 2022 wordt een uitstroom verwacht van 1/3e deel van ons huidige personeelsbestand. Aan het einde van die periode en in de aanvullende jaren zal de pensioen-uitstroom aanzienlijk toenemen. Deze uitstroom kan nog groter worden als de trend van 2017 zich doorzet. Voor 2017 was namelijk naast de pensioenen een uitstroom verwacht van 7 personen. Er zijn echter daadwerkelijk 16 personen dat jaar uitgestroomd. Zonder herbezetting zou deze trend betekenen dat de huidige personeelsbestand in 2023 gehalveerd is!

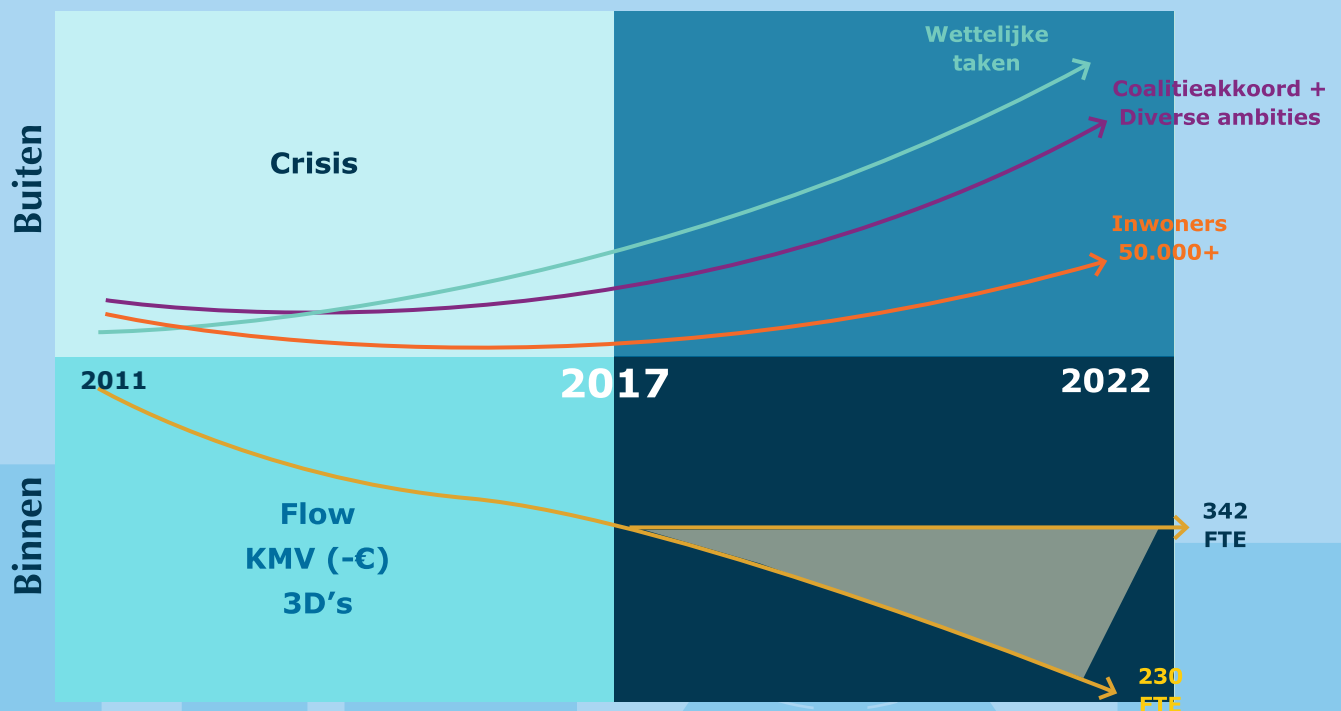
Tegelijkertijd zal de omvang van de uit te voeren taken en ambities toenemen door met name:

decentralisaties, groei naar meer dan 50.000 inwoners en diverse bestuurlijke ambities. Daar komt bij dat de Raad heeft opgedragen om in 2022 een bezuiniging gerealiseerd te hebben van € 2 mln. structureel op de personele lasten. Die bezuiniging staat gelijk aan 30 fte (tegen gemiddelde loonsom).

Het verzuim was in 2016 5,3% en liep tot dan vrijwel in de pas met landelijke cijfers (zie ook paragraaf 3.6). Echter, in 2017 was er sprake van een stijging naar 7,93%. Tegelijkertijd is de verzuimfrequentie in 2017 gedaald van 0,93 naar 0,86. Blijkbaar is dus het verzuim per geval gemiddeld langer gaan duren. Dit past in het beeld van toenemende werkdruk en disbalans tussen belasting en belastbaarheid met langer durende uitval tot gevolg.

Zonder: revisie, ingrijpen en acteren op voornoemde feiten zal de kloof tussen taken en ambities enerzijds en personele bezetting anderzijds aanzienlijk toenemen (zie paragraaf 6.2).

Taken vs kwantitatieve personele ontwikkeling



3.5 Stand van zaken WinD

In de ambtelijke organisatie is het project WinD in volle gang.

De opgave in relatie tot de Weerter samenleving moet consistent zijn met datgene waar we als organisatie aan werken; zo buiten, zo binnen.

De bedoeling is om in de komende jaren te groeien naar een organisatie die we willen zijn. Een organisatie die klaar is voor de toekomst en flexibel kan anticiperen op de snelle maatschappelijke, economische en sociale veranderingen en ontwikkelingen. Om naar zo'n organisatie toe te groeien hebben we een structuur nodig zonder onnodige schotten met korte lijnen naar de inwoners. Nog belangrijker is dat we met elkaar een cultuur creëren waarin we ons de nieuwe manier van werken eigen maken. Een cultuur waarin we zelfleiderschap tonen maar ook in verbinding staan met de samenleving. Een cultuur ook waarin we lef tonen en durven te ondernemen, maar waarin we tegelijkertijd betrouwbaar zijn en onze afspraken nakomen.

Dit betekent dat we volgens een leer- en ontwikkelprogramma (looptijd 2017 t/m 2019) in de organisatie deze verandering sturen. Alle leidinggevenden volgen een Management Development Programma en alle medewerkers een eigen trainingsprogramma (zelfinzicht, teameffectiviteit, samenwerken over afdelingsgrenzen heen en in de Weerter samenleving).



3.6 Indicatoren medewerkers en middelen

Al het werk dat de gemeente verzet wordt verricht door ons belangrijkste kapitaalgoed: onze medewerkers. Iedere dag opnieuw doen zij hun best om de burgers van de gemeente Weert zo goed mogelijk van dienst te zijn. Bij het richten van een blik op de toekomst hoort dan ook enig inzicht in de samenstelling en werking van dit kapitaalgoed.

Bij een aantal indicatoren is in de meest rechtse kolom een waarde opgenomen (P-monitor). Dit betreffen vergelijkende data (ook wel benchmarkdata genoemd) met gemeenten met een vergelijkbare omvang.

Uit de onderstaande tabel blijkt duidelijk dat vooral in de bedrijfsvoering sprake is een forse krimp in de formatie. De overhead daalt in dezelfde lijn. Verder valt op dat zowel vergrijzing als vergroening om verhoogde aandacht vragen binnen de organisatie. Hoe de organisatie hiermee omgaat is terug te lezen in paragraaf 6.2.

| Nr. | Indicator | Waarde 2017 | Waarde 2016 | Waarde 2015 | Waarde 2014 | Waarde 2013 | P-monitor 2016 A+O Fonds gem. 20-50K en 50-100K | |
|-----|------------------------------------|---------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|---|-----------|
| 1 | Omvang Formatie per 1000 inwoners | 6,5 fte | 7,0 fte | 7,2 fte | 7,2 fte | 7,2 fte | 6,7 fte | |
| 2 | Omvang Overhead % | 33,5 % | 34,4 % | 35,9 % | 35,9 % | 39,5 % | | |
| 3 | Omvang Bedrijfsvoering % | 24,6 % | 24,9 % | 27,8 % | 27,8 % | 31,4 % | | |
| 4 | Apparaatskosten per inwoner in € | € 536 | € 569 | € 542 | € 550 | € 576 | | |
| 5 | Apparaatskosten per fte in € | € 76.798 | € 79.732 | € 75.352 | € 76.196 | € 75.659 | | |
| 6 | Social Return | 35 % | 21 % | 16 % | 11 % | 6 % | | |
| 7 | Bezetting t.o.v. formatie | 96,8% | 96,5 % | 97,4 % | 97,6 % | n.v.t. | | |
| 8 | Vrouwen in leidinggevende positie | 36 % | 35 % | 41 % | 41 % | 42 % | 34 % | |
| 9 | Uitgaven Persoonlijke Ontwikkeling | € 727 | € 717 | € 716 | € 847 | € 774 | € 985 | |
| 10 | Ziekteverzuim | 5,3 % | 5,3 % | 5,1 % | 3,4 % | 4,4 % | 5,4 % | |
| 11 | Frequentie Ziektemeldingen | 0,9 | 1,1 | 1,2 | 1,2 | 1,3 | 1,1 | |
| 12 | Vergroening (35-) | -- | 6 % | 7 % | 6 % | 7 % | 11% <35jr | |
| 13 | Vergrijzing (55+) | | 42 % | 39 % | 34 % | 33 % | 30 % | 15% >60jr |
| | | | | 19% >60 jr | | | | |
| 14 | Instroom | 4,4 % | 3,7 % | 3,3 % | 3,0 % | 4,9 % | 7,6 % | |
| 15 | Uitstroom | 3,4 % | 5,2 % | 3,8 % | 5,0 % | 6,6 % | 6,3 % (incl. pensioen) | |
| | | 6% (incl. pensioen) | | | | | | |

Bron: Vensters voor Bedrijfsvoering: Meting juni 2017 (betreffen gerealiseerde cijfers over het jaar 2016)

TRENDS & ONTWIKKELINGEN - OP HOOFDLIJNEN

DEMOGRAFIE



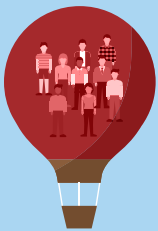
GROEN EN GRIJS: minder jongeren en meer senioren

De bevolking verandert van samenstelling, het aantal ouderen neemt sterk toe en het aantal jongeren daalt. Hierdoor stijgt de gemiddelde leeftijd van de bevolking en neemt de demografische druk toe (wat betekent dat het aantal personen jonger dan 20 jaar en ouder dan 65 jaar stijgt ten opzichte van het werkende deel van de bevolking). Daarbij komt wel een toename aan gezonde/vitale ouderen, door verbeterde leefomstandigheden en gezondheidszorg. Rond 2020 zal een historische omslag plaatsvinden en zal het aantal ouderen (>65) groter zijn dan het aantal jongeren (<20) in Nederland.



TWEEDELING LEEFSTIJLEN: toename verschil in leefstijl en gezondheid

Er bestaan grote verschillen in leefstijl en gezondheidsontwikkeling, gerelateerd aan sociaaleconomische status. Er is een tweedeling zichtbaar waarbij mensen uit de lagere inkomensklasse zich vaak minder gezond voelen, vaker langdurige beperkingen hebben en vaker één of meer chronische aandoeningen hebben. Naarmate het verschil tussen rijk en arm groter wordt, zal ook het verschil in leefstijl en daarmee de levensverwachting toenemen.



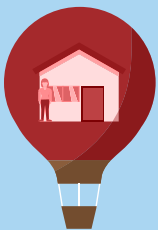
CULTUREEL DIVERS: nieuwe burgers uit diverse landen

De samenleving laat een toename in culturele diversiteit zien. De trend van de afgelopen jaren zet door waarbij meer mensen immigreren. Door verandering in herkomst van immigranten over de jaren heen stijgt daarbij de diversiteit van de allochtone bevolking.



REGIONALISERING: groei en krimp in de stad

De wereldwijde trek naar de stad is duidelijk zichtbaar. De verschillen tussen regio's nemen steeds sterker toe, er ontstaan groei en krimpregio's. Oorzaken hiervoor zijn onder andere bevolkingsgroei, economische omstandigheden, lokale arbeidsmarkt, lokale huizenmarkt en veranderingen in het leefpatroon van de bevolking.



KLEINERE HUISHOUDENS: meer alleenstaanden en nieuwe woonvormen

De samenstelling van huishoudens is de afgelopen jaren meer divers geworden en er is een afname van de gemiddelde huishoudensgrootte. Het aantal eenpersoonshuishoudens neemt sterk toe en het aantal (thuiswonende) kinderen neemt af. Ook ontstaan er aller-



ECONOMIE

VERANDERENDE ARBEIDSMARKT: minder vacatures en meer flexibel werken

De positieve economische groei van de afgelopen jaren zorgde voor een daling van de werkloosheid in alle leeftijdscategorieën. De arbeidsmarkt kan inmiddels worden getypeerd als krap tot zeer krap. Het aantal vacatures



en banen is fors toegenomen; daarnaast daalt het arbeidsaanbod (werkloze beroepsbevolking/ beroepsbevolking) al bijna vier jaar op rij. Vooral bedrijven in de bouw en industrie hebben te maken met moeilijk vervulbare vacatures. Als gevolg van demografische ontwikkelingen worden in de komende jaren veel vacatures verwacht door de vervangingsvraag (pensionering).



MINDER RIJK: afname inkomen en vermogen

Het aantal huishoudens dat in armoede leeft, neemt sinds 2010 weer toe. De kans op armoede is het hoogst bij eenoudergezinnen, alleenstaanden tot 65+, lager opgeleide hoofdkostwinners, niet-westerse huishoudens en bijstand-ontvangers. Voor het eerst sinds jaren is er ook een toenemende tweedeling in inkomen zichtbaar, echter de tweedeling in vermogen is scheef en neemt als gevolg van de crisis sterker toe. Zo bezit de rijkste 1% van ons land bijna een kwart van het totale vermogen.



GLOBALISERING: meer invloed van buitenaf

Globalisering is een proces dat zowel economische, technologische, institutionele en sociale ontwikkelingen omvat. Door de toenemende digitalisering, verbeterde infrastructuur en ontwikkelingen op het gebied van vervoer, zowel binnen als buiten Europa, neemt de internationale handel toe. Dit gebeurt in de vorm van import, export en transit (doorvoer) in allerlei verschillende producten. Doordat economieën van verschillende landen op deze wijze steeds meer met elkaar verweven zijn, is de economische groei en handelssituatie

in Nederland in toenemende mate afhankelijk van economische situaties in het buitenland. Veel internationale bedrijven zijn 'footloose' en zij verhuizen indien het vestigingsklimaat elders beter is, waardoor met hun vertrek ook de arbeidsplaatsen vertrekken. Tevens neemt door het openstellen van grenzen het verkeer van personen en de arbeidsmigratie toe.



SOCIAAL - MAATSCHAPPELIJK

LANGER THUIS: zorg dichtbij en integraal

Zorg en ondersteuning zal vaker dichtbij of aan huis verleend worden. Door de toenemende levensverwachting, innovatie in de zorg en de vergrijzing verandert de zorgvraag en neemt deze toe. Door andere wensen ten aanzien van levenskwaliteit en keuzevrijheid, willen veel mensen hun leven ook op latere leeftijd graag voortzetten, zoals zij gewend zijn. Ook extramuralisering van zorg en financiële scheiding van wonen & zorg beïnvloeden de locatie waar mensen zorg ontvangen. Ouderen blijven langer thuis wonen in plaats van naar een verpleeghuis/ bejaardentehuis te gaan, waardoor juist ook de zwaardere zorg aan huis stijgt.



VOORKOMEN: van curatief naar preventief

Zowel in de jeugdzorg als in de langdurige zorg is er een toegenomen aandacht voor vroegtijdige signalering van risicovolle situaties, en tijdige interventie ter voorkoming van zwaardere ondersteuning en zorg. De trend laat een beweging zien van een focus op bestrijding van ziekte en intensieve ondersteuning naar een

focus op behoud van gezondheid en eigen kracht door aanpassing van leefstijl en preventie.



OP MAAT: ieder mens is uniek

Ieder mens is uniek en er is dan ook een beweging zichtbaar van afhankelijkheid van een standaard aanbod van voorzieningen naar een persoonlijke invulling van wonen, welzijn, onderwijs en zorg. Deze persoonlijke invulling vraagt om flexibilisering van het aanbod, andere vormen van interactie met burgers en een andere competentieprofiel van ambtenaren.



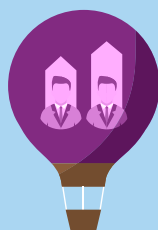
REGIONALE NETWERKEN: meer samenwerken in regio's

De noodzaak voor gemeenten om regionaal samen te gaan werken neemt toe door een toenemende mate van decentralisatie van taken. Dit betreft zowel de samenwerking met andere gemeenten als de lokale integrale samenwerking in gemeenten zelf met bijvoorbeeld zorginstellingen maar ook de samenwerking met burgers en burgerinitiatieven.



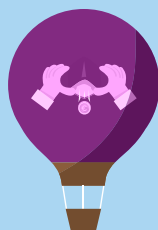
CONNECTIVITEIT: meer verbonden en meer transparantie

Door een toename in internetgebruik en social media wordt steeds meer informatie transparant. Dit leidt ertoe dat politiek steeds interactiever wordt en er meer controle op besluitvorming plaatsvindt. Factchecking is inmiddels gewoon geworden tijdens verkiezingsdebatten. En mediahypes kunnen de politieke agenda beïnvloeden. Ook burgers weten elkaar makkelijker te vinden in onlineplatforms en nieuwe communities. Deze online communities lijken ook de offline contacten in buurten te versterken.



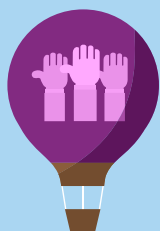
VERSNIPPERING: meer diversiteit in politiek landschap

Het aantal (lokale) partijen waarop gestemd kan worden en het aantal (lokale) partijen dat zitting heeft in de colleges en gemeenteraad neemt landelijk toe. Dit brengt een diversiteit aan standpunten en belangen met zich mee.



OVERHEIDSFINANCIEN: meer inkomsten dan uitgaven

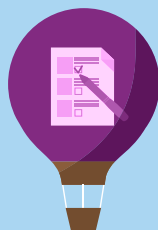
De gunstige economische ontwikkelingen zorgen voor hogere inkomsten en lagere uitgaven. Voor het eerst sinds 1999 geven gemeenten minder uit dan ze ontvangen (bron: CBS).



POLITIEK

DOE HET ZELF: minder overheid, meer burger

De relatie tussen de burger en de gemeente verandert, waarbij de burgers steeds meer initiatief nemen. Hierbij neemt de gemeente steeds meer een faciliterende rol in. Vanuit een versoering van collectieve voorzieningen wordt ook vanuit de politiek meer beroep gedaan op de eigen kracht van de burgers om



POLITIEKE VERSCHUIVINGEN: verschuiving verantwoordelijkheden in politiek landschap

De verhoudingen tussen lokale, landelijke en Europese politiek veranderen. De gemeente krijgt meer taken vanuit het Rijk die zij op lokaal niveau moet doorvoeren en vormgeven. Tegelijkertijd zien we een



verschuiving van zeggenschap van nationaal naar Europees niveau.

TECHNOLOGIE



SMART LIVING: toename technologie thuis

Door gebruik te maken van technische ondersteunende voorzieningen in huis, kan voor ouderen en hulpbehoevenden de mogelijkheid worden gecreëerd om langer zelfstandig en veilig te kunnen wonen. Met behulp van sensoren, omgevingsbesturing en hierop aangesloten mechanica kunnen mobiliteits- en levensstijlbependingen worden ondersteund en kan snel worden ingegrepen bij onveilige situaties. Zorgprofessionals en mantelzorgers kunnen via technologie ook op afstand contact houden en een patiënt in de gaten houden.



DIGITALE BURGER: digitalisering

Steeds meer overheidsdiensten zijn digitaal bereikbaar. De overheid heeft als doelstelling dat de burger al zijn zaken met de overheid digitaal kan regelen. Daarbij krijgen, mede door de decentralisaties, meerdere (zorg)partijen toegang tot digitale persoonlijke gegevens van burgers. De uitwisseling van persoonlijk dataverkeer neemt toe, waardoor het borgen van de veiligheid en privacy steeds belangrijker wordt. Ook krijgt de overheid op deze manier steeds data tot zijn beschikking, waarbij Big Data analyses nieuwe inzichten in patronen van groepen burgers kunnen geven.

ECOLOGIE



GROEN EN DUURZAAM: verduurzaming leefomgeving

Er is een toenemend bewustzijn op het gebied van duurzaamheid en aandacht voor de kwaliteit van de leefomgeving. Een prettige, groene, veilige en leefbare woonomgeving ondersteunt betrokkenheid en sociale cohesie in de buurt. Wanneer de leefomgeving een prettige verblijfplaats is, stimuleert dit spontane ontmoetingen tussen buurtbewoners die noodzakelijk zijn om sociale cohesie te creëren. Ook ondersteunt het de zelfredzaamheid van ouderen wanneer zij zich veilig voelen op straat en in hun buurt. Lokale burgerinitiatieven op het gebied van duurzaamheid blijken regelmatig een goede basis om ook andere zaken, zoals bijvoorbeeld zorg met elkaar te organiseren.



4. TRENDS & ONTWIKKELINGEN - UITGEWERKT



4.1 Landelijke ontwikkelingen

Nederland heeft zich na een lastige periode weer hersteld. Het kabinet heeft daartoe steeds gewerkt aan drie pijlers: overheidsfinanciën op orde, eerlijk delen en werken aan duurzame economische groei. Nederland is sterk uit de crisis gekomen, echter de schade van de crisis is voor veel mensen nog niet weggewerkt en dus is het kabinet nog niet klaar. Komend jaar trekt het € 1,5 miljard uit om de economie krachtiger te maken, te investeren in defensie en veiligheid en kansen voor kinderen. Ook maakt het kabinet geld vrij voor reparatie van de koopkracht zodat we de crisis steeds verder achter ons kunnen laten.

4.1.1 Algemeen

- Een terugtrekkende overheid over de hele linie.
- De kennismaatschappij vraagt van de overheid een andere houding tegenover de burger.
- Het organiserend vermogen van de burger groeit, alsmede het opereren in een netwerksamenleving.
- Maatschappelijke initiatieven worden belangrijker in een samenleving waar steeds meer nadruk komt te liggen op zelfredzaamheid en zelforganisatie.
- Dankzij internet is informatie gemakkelijk beschikbaar en zijn contacten zo gelegd en kan een individu met ideeën en organisatievermogen van het een op het andere moment grote invloed hebben.
- Op allerlei terreinen worden mensen zelf weer producent van hun eigen goederen, diensten en woonomgeving.
- Het aantal sociale ondernemers groeit (sociale doelstellingen worden gecombineerd met commerciële dienstverlenende of productie-activiteiten).
- Digitalisering en medialisering van de samen-

leving. Voor het op peil houden van het voorzieningenniveau en de dienstverlening zal de gemeente niet alleen tijdig op al deze ontwikkelingen in moeten spelen, het vraagt ook om een aanpassing van de werkwijze van de gemeentelijke organisatie.

- Op basis van de prognoses (ontwikkeling aantal inwoners, aantal huishoudens en aantallen uitkeringen) openbaren de hiermee samenhangende vraagstukken zich binnen het sociaal domein, dat welzijn, zorg, onderwijs en cultuur omvat aan de ene kant en de ruimtelijke inkleuring van het openbaar gebied en de economie aan de andere kant. Beiden in de breedste zin van het woord.

4.1.2 Economie

- Het herstel van de economie zet door. Het Centraal Plan Bureau (CPB) gaat voor de periode tussen 2018 tot 2021 uit van een gemiddelde groei van 1,7%.
- Er worden weer meer huizen verkocht. Het aantal 'onderwaterhypotheek' neemt af.
- Werkgelegenheidsgroei en een kleiner en afnemend arbeidsaanbod zorgen voor een steeds krappere arbeidsmarkt.
- Het overheidstekort dat tijdens de crisis was opgelopen tot > 5%, is sterk verbeterd van 3,9% van het bruto binnenlands product in 2012 tot 1,1% in 2017.
- In 2018 trekt het kabinet € 1,1 miljard uit om vooral de koopkracht van ouderen en minima te herstellen.
- Het kabinet heeft met structurele hervormingen het GroeiVermogen van de Nederlandse economie verbeterd.
- De woningmarkt staat er gunstiger voor.
- De kostenstijging in de zorg loopt weer in de pas met de economische groei.
- De betaalbaarheid van het pensioenstelsel is verbeterd.

- Het ontslagrecht is hervormd.
- Er gaat de komende jaren extra geld naar de kwaliteit van het hoger onderwijs.
- De Nederlandse banken staan steviger in hun schoenen dankzij ingrepen in de financiële sector.
- Hogere investeringen kunnen de kracht van de Nederlandse economie versterken.
- Het kabinet komt met een voorstel voor een nieuwe Nederlandse financieringsinstelling.
- De mondiale toenemende instabiliteit noopt tot ijveren voor internationale samenwerking. Dat is belangrijk voor de aanpak van zaken als migratie, klimaatverandering en de bestrijding van belastingontduiking.

4.1.3 Wonen

- De relatief hoge bevolkingsgroei in recente en komende jaren leidt tot een grote vraag naar woningen. Verwacht wordt dat in de periode 2015-2025 het aantal huishoudens in Nederland met bijna 8% toeneemt.
- Als gevolg van het achterblijven van de nieuwbouwproductie in de crisisjaren, het trage herstel van het aantal bouwvergunningen voor nieuwe woningen, neemt de woningbehoefte sterker toe dan de woningvoorraad.
- Verwacht wordt dat vanaf 2018 de bouwproductie en de huishoudens toename meer in evenwicht komen en woningmarkten langzaam weer minder gespannen worden.
- Om aan de vraag tegemoet te komen bestaat de nieuwbouw voor circa 75% uit koopwoningen waarvan 2/3 in de prijsklasse > € 220.000.
- Het aandeel van de vrije sector huurwoningen in de nieuwbouw loopt uiteen van 8% tot 15%, het aandeel gereguleerde huurwoningen bedraagt 13% tot 16%.
- Veel voormalige corporatiewoningen in het midden huursegment en het goedkope koopsegment komen beschikbaar. De uitbreiding van de voorraad koopwoningen tot € 180.000 komt voor 48% tot 60% tot stand via de verkoop van huurwoningen.
- De uitbreiding van de woningvoorraad blijft in

de eerstkomende jaren in alle scenario's achter bij de toename van het aantal huishoudens.

- Vooral het aantal 75-plussers neemt snel toe. Omdat de (toekomstige) ouderen met een laag inkomen meer dan voorheen in het bezit zijn van een eigen woning neemt de behoefte aan gereguleerde huurwoningen af.



4.2 Lokale ontwikkelingen

4.2.1 Demografie

- Op 1 januari 2017 is het inwonertal in Weert 49.600 (afgerond). Uit de bevolkingsprognoses (E'til 2016: meest recente en beschikbare prognose) blijkt dat het aantal inwoners in de periode 2014 tot 2025 toeneemt met ongeveer 775 inwoners. Dit is een groei waar in tegenstelling tot 2013 nog een afname met ongeveer 900 inwoners werd verwacht in de periode 2014 tot 2025.
- Het aantal jonge burgers zal verhoudingsgewijs afnemen, terwijl het aantal oude burgers in verhouding zal toenemen. Als gevolg van de vergrijzing en ontgroening krimpt de beschikbare beroepsbevolking aanmerkelijk in.

Aantal inwoners per leeftijdsgroep % verandering t.o.v. 2017

| Leeftijd | 2020 | 2025 | 2030 |
|------------|------|------|------|
| <20 jaar | -4% | -6% | -5% |
| 20-44 jaar | +1% | 0 | -3% |

- Daarbij komt ook nog dat binnen de groep ouderen het aantal 80-plussers fors zal toenemen. Deze dubbele vergrijzing trekt een zware wissel op onze sociale voorzieningen.
- Op basis van de prognoses uit 2013, waarop de structuurvisie Weert 2025 gebaseerd is, zou de groei van het aantal huishoudens in de periode 2014 tot 2025 ongeveer 693 huishoudens bedragen. Dit wordt veroorzaakt door de toename van de bevolking en de afname van

het aantal inwoners per woning. Op basis van de prognoses uit 2016 moet er rekening mee worden gehouden, dat de maximale groei van het aantal huishoudens in de periode 2014 tot 2025 ongeveer 1.341 huishoudens zal bedragen.

- De verwachting is dat het aantal huishoudens nog tot 2028 zal toenemen, met name ingegeven door een sterke groei van het aantal één- en tweepersoonshuishoudens.
- In 2017 bestond ongeveer de helft van het aantal één-persoons huishoudens uit 60 plussers. De afgelopen jaren is voornamelijk de groep 75 plussers het sterkst gestegen.

4.2.2 Wonen

- Er zijn ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, zoals de invoering van de Omgevingswet met meer bestuurlijke afwegingsruimte (van "nee tenzij" naar "ja mits"). Zie bijlage 8.5 voor meer informatie over de Omgevingswet.
- Schaalvergroting: regio's worden steeds belangrijker en dat vraagt om meer samenwerking tussen gemeenten en regionale partners.
- Transformatie in de stad: steeds meer opgaven liggen in het bebouwd gebied. Dit is complex met vaak een groot aantal actoren en belangen.
- Klimaatontwikkelingen: onder andere verdroging, vernatting, hittestress, inzet duurzame energiebronnen.

4.2.3 Duurzaamheid

- Meer aandacht voor de verduurzaming van de bestaande woningvoorraad. Particuliere woningeigenaren worden op verschillende manieren gestimuleerd om met energiemaatregelen aan de slag te gaan (o.a. duurzaam bouwloket, project Warm Wonen Weert). De verduurzaming van huurwoningen is vooral een opgave voor de woningcorporaties.
- Duurzame nieuwbouw, waarbij steeds vaker sprake zal zijn van energie neutrale of nul-op-de-meter-woningen die niet op het aardgasnet zijn aangesloten. De landelijke tendens om

het aardgasnet uit te faseren, vraagt om andere, duurzame warmtevoorzieningen. De eerste stappen in de warmtetransitie worden momenteel gezet en vergen de komende jaren veel aandacht.

- Inzet van duurzame energiebronnen in de vorm van gebouw gebonden maatregelen (bv. zonnepanelen op woningen) en grootschalige voorzieningen waarin inwoners kunnen participeren (o.a. zonneveld).
- Meer aandacht voor sociale innovatie en burgerparticipatie. Overheidsparticipatie als vervolg op burgerparticipatie.
- Klimaatontwikkelingen: klimaatveranderingen zorgen onder andere voor verdroging, vernatting en hittestress.

4.2.4 Grondexploitaties

- De crisis in de grondexploitatie ligt achter ons. Zowel voor bedrijventerreinen als voor de woningbouw wordt de uitgifteplanning gerealiseerd dan wel overtroffen. De planvoorraad voor de woningbouw is in de afgelopen jaren teruggebracht en voor de komende periode ligt de vraag voor of een deel van deze reductie moet worden teruggedraaid.
- De vraag naar woningen stijgt harder dan het aanbod. Als gevolg hiervan stijgen de prijzen van woningen fors meer dan de inflatie. Voor een deel wordt de grote vraag naar woningen veroorzaakt door de lage rente en dit betekent dat er ook sprake kan zijn van een tijdelijk effect.
- De stijgende prijzen voor woningen kunnen niet één-op-één vertaald worden naar hogere grondprijzen. Door de economische crisis is de capaciteit van de bouwbedrijven meer dan evenredig gekrompen. Dit zorgt er nu voor dat deze sector de vraag niet aankan, waardoor ook de bouwkosten harder stijgen dan de inflatie.
- De uitgifte van woningbouwkwavels verloopt zeer voorspoedig. De voorraad direct uitgeefbare kwavels is daardoor zeer beperkt. Dit betekent dat voorbereidingen worden getroffen om de kwavels in nieuwe gebieden te kunnen uitgeven. Hiermee worden ook de gebieden

bedoeld in een bestaand nog uit te werken bestemmingsplan. Denk hierbij aan laarveld fase 4 en Tungelerdorpstraat.

- De gemeenten van de regio Midden Limburg hebben opdracht gegeven voor een woningmarktonderzoek. De uitkomsten hiervan dienen als basis om ook in de kerkdorpen op zoek te gaan naar nieuwe woonlocaties.
- Bij de bedrijventerreinen is sprake van een toenemende investeringsbereidheid. De voorraad aan modern gemengde bedrijventerreinen en kantorenlocaties is voldoende voor de (middel-) lange termijn, maar dat geldt in mindere mate voor de terreinen voor grootschalige logistiek. Op basis van de grote vraag in deze markt moeten we er rekening mee houden dat huidige locatie Kampershoek 2.0 voor wat betreft de grootschalige logistiek snel is uitverkocht. In de komende periode zal een keuze gemaakt worden welke rol de gemeente zal innemen bij het realiseren van nieuwe gebieden voor woningen en bedrijven. Van oudsher verwerft de gemeente zelf de gronden, maakt het gebied dan bouw- en woonrijp en geeft bouwrijpe kavels uit. De vraag is of ook volstaan kan worden met een regisserende rol en de productie over te laten aan de markt.

4.2.5 Economie

- De Weerter economie speelt zich voor een belangrijk deel op regionaal niveau af. Van alle arbeidsplaatsen in Weert wordt 43% ingevuld door inwoners uit andere gemeenten; van de werkzame inwoners van Weert werkt eenzelfde percentage in een andere gemeente.
- Ook zijn de in- en verkopen van het bedrijfsleven sterk gericht op de eigen regio. Dit vraagt om een regionale oriëntatie waarin kan worden samengewerkt en verbindingen kunnen worden gelegd. Weert is daarin niet alleen georiënteerd op Midden-Limburg, maar ook op Zuidoost-Brabant.
- Ook in 2018 groeit de werkgelegenheid nog, maar deze vlakt naar verwachting af. Dit komt mede door de krappere wordende arbeidsmarkt en stijgende arbeidskosten.

- De arbeidsproductiviteit neemt weer toe, waardoor het werk door minder mensen kan worden gedaan. Voor elke werkende inwoner van Weert is er thans ongeveer een baan beschikbaar. De demografische trends (ontgroening en vergrijzing) worden de komende jaren merkbaar op de arbeidsmarkt.
- De krapte concentreert zich vooral in de techniek, ICT, zorg en bouw. Voor beroepsgroepen waarvoor de meeste mensen staan ingeschreven, administratief personeel en verkopers, zijn de kansen aanzienlijk kleiner.
- In de economie wordt beleving steeds belangrijker. In de binnenstad draait het daarom steeds meer om het samenspel van diverse functies, zoals winkels, cultuur, horeca en evenementen.
- Er moet iets te beleven zijn op een plek waar je elkaar kunt ontmoeten en die ook nog leefbaar en gezond is met aandacht voor groen, biodiversiteit, water, beweging en luchtkwaliteit. Ook in natuur- en recreatiegebieden is een adequaat aanbod van activiteiten op het vlak van beleving onmisbaar.
- Daarnaast is het belang van innovatie groot. Door producten of diensten te innoveren ontstaan nieuwe ondernemerskansen en wordt de concurrentiepositie versterkt.
- Innovatie wordt gevoed door ontmoetingen en uitwisseling van kennis en competenties. De samenwerking tussen overheid, ondernemers en onderwijs (o.a. in 'triple helix' organisaties) is daarom van groot belang.

4.2.6 Zorg

- De leeftijdscategorie 75 jaar en ouder is de leeftijdscategorie die in omvang de komende jaren het sterkst groeit. Naar schatting waren er in 2015 in Weert 900 personen met dementieklachten (bron: Alzheimer afdeling Midden-Limburg). De verwachting is dat de omvang van deze groep stijgt tot een aantal van 1.800 in 2040.
- Niet alleen de behoefte aan zorg zal toenemen, onder andere als gevolg van dit groeiend aantal dementerenden, maar ook de behoefte aan (betaalbare) levensloopbestendige woningen.

- Op 1 januari 2016 woonden in de gemeente Weert 4.702 inwoners van 75 jaar en ouder (bron: waarstaatjegemeente.nl). Daarvan verbleven er 355 in een zorginstelling. De verwachting van het CBS is dat het aantal (vaak alleenstaande) ouderen dat niet in een instelling verblijft, in de komende jaren sterk toeneemt (bron: CBS, huishoudensprognose 2015 – 2060: jongeren en ouderen langer thuis).
- De decentralisaties en de aangescherpte toegang tot de Wet Langdurige Zorg (WLZ) vragen om meer gevarieerde zorg in de wijk. Tenslotte wordt het takenpakket in het sociaal domein vanaf 2020 nog verder uitgebreid. Dit omdat uitvoering van de taken beschermd wonen en maatschappelijke opvang, die nu nog grotendeels via de centrumgemeente verlopen, volledig ten laste van de gemeente komen.
- Binnen het sociaal domein blijft dan ook de aandacht voor de verdere transformatie nodig. De gedecentraliseerde taken dienen verder op elkaar te worden afgestemd, waardoor een integrale aanpak gericht op versterken van de zelfredzaamheid van inwoners mogelijk wordt. Het hebben van een zinvolle daginvulling is een voornaam thema, om eenzaamheid, isolatie en op termijn gezondheidsproblemen te voorkomen.
- Voor wat betreft jeugdhulp is voornamelijk de aansluiting op de andere onderdelen van het sociaal domein een belangrijk vraagstuk. Daarbij zal blijvend gestuurd moeten worden op het verschuiven van 2e naar 1e naar 0e lijnszorg.
- In de arbeidsmarkt valt op dat deze in Midden-Limburg momenteel (fors) aantrekt. Er is veel vraag naar werk en daarom ook meer vraag naar scholing.
- Er is daarnaast in toenemende mate sprake van verdringing en daarmee druk op het aantal beschikbare banen voor lager opgeleiden. Het bieden van arbeidsperspectief voor mensen in een kwetsbare positie is en blijft een voortdurend punt van aandacht.

4.2.7 Dienstverlening

- Een belangrijke ontwikkeling die al is ingezet en de komende jaren versterkt zal doorwerken is

de digitale en online dienstverlening. Daarnaast zetten we in op het uitwerken van het model van de VNG: "Op weg naar een beter klantcontact en interactie met je gemeente".

- In 2018 sluiten we aan op MijnOverheid. MijnOverheid is de persoonlijke website van burgers voor overheidszaken. Via MijnOverheid kunnen zij bijvoorbeeld een herinnering krijgen als hun paspoort bijna verlopen is, controleren hoe zij bij onze gemeente geregistreerd staan of de status van een vergunningsaanvraag volgen. Dit kanaal is voor hen overzichtelijk, veilig en altijd beschikbaar.
- Het aspect online dienstverlening raakt ook de communicatiefunctie van de gemeente. Want ook communicatie-instrumenten dragen bij aan dienstverlening. In 2017 is onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de online dienstverlening. Dit krijgt in 2018 een vervolg door een strategie voor online dienstverlening vast te stellen. Voor de uitvoering daarvan is een professioneel team nodig dat in staat is om met de online dienstverlening goed aan te sluiten op de huidige wensen en behoeften van onze inwoners. Uit de landelijke benchmark Publiekszaken blijkt dat we hierin achterblijven.
- Gaat het om online communicatie-instrumenten met een dienstverleningscomponent, dan heeft de gemeente eveneens een inhaalslag te maken. Belangrijk is om zowel nieuwe als bestaande communicatie-instrumenten die voor dienstverlening gebruikt worden, van een gedegen beheersproces te voorzien. Dat moet ervoor zorgen dat het instrument direct gaat 'doen' wat de bedoeling is.
- Beschikbaarheid van (big) data: data wordt steeds belangrijker om analyses te kunnen doen op basis van feitelijke ontwikkelingen.
- Verbetering dienstverlening communicatie.



4.3 Financiële ontwikkelingen

4.3.1 Overheidsfinanciën

- De gunstige economische ontwikkelingen zorgen voor een verbetering van het begrotingsaldo van het Rijk en een afname van de schuld. Het begrotingsoverschot dat in 2016 is ontstaan,

loopt verder op tot 0,8% van het bruto binnenlands product (bbp) in 2018.

- De aanhoudende economische groei leidt tot meer belasting- en premieontvangsten en remt de werkloosheidsuitkeringen af, terwijl de stijging van de overige overheidsuitgaven achterblijft bij die van het bruto binnenlands product. Daarbij ligt het structurele begrotingssaldo boven de Europese doelstellingswaarde.
- Het begrotingssaldo blijft aanmerkelijk gunstiger dan geraamd bij de start van het Kabinet in 2012. Dit komt vooral doordat de aanhoudende economische groei leidt tot meer belasting- en premieontvangsten. Ook de lagere rente draagt, onder andere door afnemende rentelasten op de overheidsschuld, bij aan het positievere begrotingssaldo. Daar staat tegenover dat de veel lagere gasbaten door afgenomen productie en lagere gasprijzen het saldo drukken.
- De overheidsschuld is gedaald tot 54,4% van het bruto binnenlands product in 2018. Daarmee ligt de overheidsschuld lager dan de Europese schuldennorm van 60%, maar nog steeds aanmerkelijk hoger dan voor het begin van de economische crisis (45% in 2008).
- Bij gezonde overheidsfinanciën kan Nederland een toekomstige crisis opvangen en de kosten van de vergrijzing dragen. Om niet direct te hoeven bezuinigen in perioden van economische tegenslag en om te kunnen reageren op een crisis, is het belangrijk dat het begrotingssaldo positief is en de schuld verder wordt afgebouwd. Dit scheidt ruimte om bij tegenslagen een tekort te laten ontstaan en de schuld op te laten lopen nu het economisch meezit.
- Gezonde overheidsfinanciën zijn bovendien belangrijk om de kosten van de vergrijzing – zoals toenemende uitgaven aan pensioenen en zorg – en andere collectieve voorzieningen zoals onderwijs te kunnen dragen.

4.3.2 Gemeentefonds

- Het regeerakkoord betekent voor de gemeentelijke financiën dat de groei van de algemene uitkering van het Gemeentefonds met ingang van 2018 wordt gekoppeld aan de groei van de

totale rijksuitgaven.

- Uit de Startnota van het kabinet, waarin de vertaling van de financiële afspraken uit het Regeerakkoord plaatsvindt, blijkt dat deze grote (positieve) financiële gevolgen heeft voor de gemeentelijke financiën. De Startnota leidt namelijk tot een accres van het Gemeentefonds dat gemiddeld over de kabinetsperiode 5% per jaar is, ruim 2% per jaar hoger dan vóór het regeerakkoord. In euro's betekent dit dat door het regeerakkoord en de wijziging van de 'trap op, trap af'-systematiek, (koppeling aan de totale rijksuitgaven) het Gemeentefonds eind 2022 € 2,9 miljard extra zal zijn gegroeid ten opzichte van de Miljoenennota 2018 (€ 2,5 miljard). De totale groei komt dan, volgens de huidige raming, uit op ongeveer € 5,4 mld. in 2022. Uiteraard moeten uit deze accessen ook de loon- en prijsstijgingen worden betaald.
- Het ministerie van Financiën is voornemens om investeringen in sportaccommodaties weer vrij te stellen van btw. Dit kost de gemeenten veel geld omdat ze de betaalde btw niet meer als vooraftek kunnen terugkrijgen van de belastingdienst. In de Startnota is een reservering gemaakt van € 240 mln. om gemeenten en sportverenigingen te compenseren.
- Indexatie sociaal domein-uitkeringen in 2018 en 2019: De overheveling van de integratie-uitkering sociaal domein heeft een doorwerking naar het accres vanaf 2020. Voor het sociaal domein worden in 2018 en 2019, conform eerdere jaren, nog aparte afspraken gemaakt voor loon- en prijsontwikkeling alsmede voor de groei van het volume. De gemeente kan, naast de accessen, nog verwachten:
 - Meicirculaire 2018: Loon- en prijsontwikkeling 2018 integratie-uitkering sociaal domein en integratieuitkering Wmo (huishoudelijke hulp). Volumeontwikkeling 2019 Jeugd en Wmo;
 - Meicirculaire 2019: Loon- en prijsontwikkeling 2019 integratie-uitkering sociaal domein en integratieuitkering Wmo (huishoudelijke hulp).

De precieze omvang van deze middelen is nog niet bekend.

5. PROGRAMMA'S

In dit hoofdstuk wordt per programma(-onderdeel) gekeken naar waar we de komende periode op basis van reeds vastgesteld beleid op sturen. Daarnaast wordt per programma(-onderdeel) beschreven welke trends en ontwikkelingen van invloed zijn op het beleid en welke doorkijk we zien naar 2018-2022. Tenslotte benoemen we per programma(-onderdeel) de kansen en risico's die van invloed zijn en geven we aanbevelingen.

De opgenomen programma's en programma-onderdelen corresponderen met de programma's uit de begroting.

5.1 Woonklimaat

5.1.1 Woningbouwprogramma

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bouwen op basis van woningbehoefte;
- Bouwen voor specifieke doelgroepen/kwetsbare inwoners;
- Extra impuls in verband met knelpunten op de woningmarkt;
- Aandacht voor arbeidsmigranten/expats;
- Geschiktheid bestaande woningvoorraad, toegankelijkheid;
- Verduurzamen bestaande woningvoorraad.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Demografische ontwikkelingen;
- Grotere groei aantal huishoudens dan was voorzien, meer woningen nodig;
- Toename 1- en 2-persoons huishoudens;
- Druk vanuit Eindhoven/Zuidoost-Brabant;
- Transformatie leegstaand commercieel vastgoed in stad naar wonen;
- Duurzame verwarming in woningen, woningen zonder aardgas, all electric;
- Extramuralisering in ouderenzorg en begeleid

wonen: meer kwetsbare inwoners wonen zelfstandig, vaker sprake van verwarde personen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Meer woningen realiseren;
- Toekomst 650 portiekwoningen zonder lift in Weert-Zuid;
- Transformatie leegstaand commercieel vastgoed in stad naar wonen;
- Meer tijdelijke woningen toevoegen.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Geschiktheid bestaande woningvoorraad is ook een thema voor het sociale domein/Wmo, koppeling is nog onvoldoende;
- Verwarde personen die zelfstandig wonen hebben invloed op de leefbaarheid.

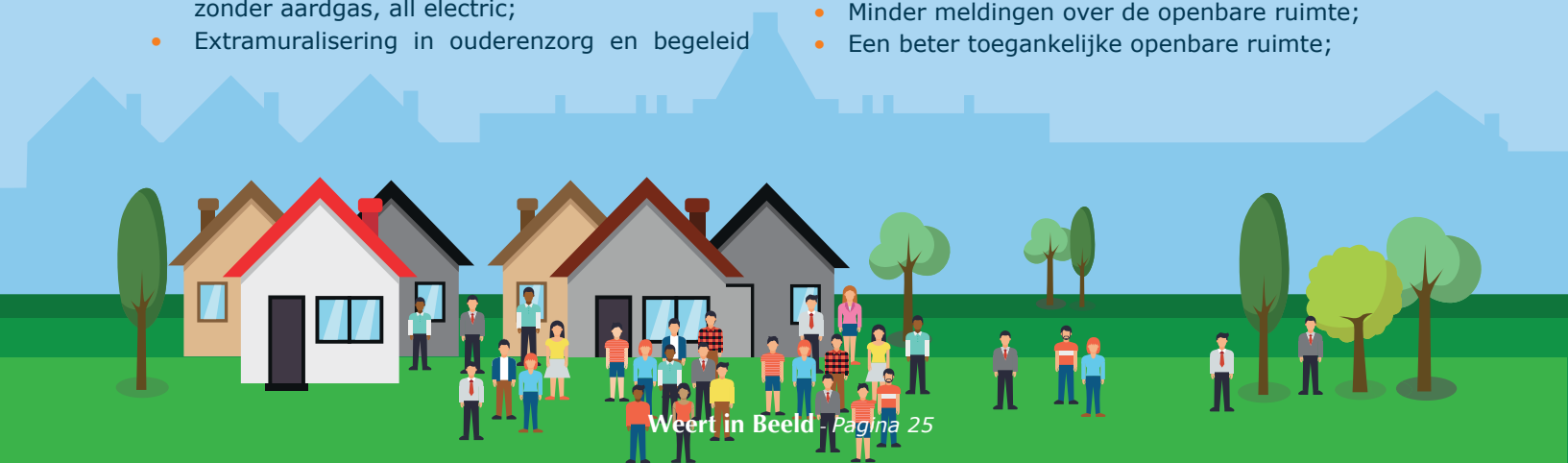
Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Onvoldoende woningen, markt raakt overspannen;
- Door vergrijzing werkenden vindt uitstroom uit arbeidsproces plaats, veel nieuwe aanwas is nodig om banen in te vullen, onvoldoende woningen voor nieuwe inwoners;
- Zorg en welzijn, verwarde personen, vereniging.

5.1.2 Kwaliteit woonomgeving

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder meldingen over de openbare ruimte;
- Een beter toegankelijke openbare ruimte;



- Faciliteren burgerinitiatieven;
- Verdere vergroening;
- Anticiperen op klimaatadaptatie;
- Uitvoeren projecten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)/Basis Registratie Personen (BRP);
- Nog meer aandacht voor communicatie met inwoners.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vergrijzing waardoor openbare ruimte nog toegankelijker moet worden;
- Opwarming van de aarde;
- Meer burgerparticipatie in openbare ruimte.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Meer loslaten ten gunste van burgerinitiatieven;
- Meer wateroverlast beperken door projecten GRP/BRP conform planning uit te voeren;
- Inlopen achterstanden onderhoud openbare ruimte.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Infrastructurele voorzieningen, afstemming in beleid en uitvoering;
- Natuur en landschap, afstemming in beleid en uitvoering;
- Duurzaamheid, afstemming in beleid en uitvoering;
- Sport, onderhoud buitensportaccommodaties;
- Wonen en Welzijn vanwege vergrijzing.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Achterstanden in onderhoud openbare ruimte worden niet ingelopen;
- Meer flexibiliteit nodig om in te spelen op urgente

situaties, zoals storm, wateroverlast.

5.1.3 Cultuurhistorie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vergroten kennis van ons erfgoed en deelname aan o.a. Open Monumentendag, Archeologiedagen, Maand van de Geschiedenis en Erfgoedprijs;
- Versterken van historisch karakter binnenstad. Verankeren van cultuurhistorie in ruimtelijk beleid;
- Bewustwording, educatie en communicatie rond identiteit en stadswording Weert i.r.t. Van Horne-dynastie. Communicatiethema Weert Van Hornestad;
- Bewustwording van boven- en ondergronds cultureel erfgoed;
- Het museum krijgt een nieuwe identiteit en een positief imago, regionaal en landelijk.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- (Nieuwe bepalingen) Erfgoedwet (in werking sinds 1 juli 2016);
- Inwerkingtreding Omgevingswet;
- Groeiende aandacht voor cultuurhistorie;
- 2018 Van Hornejaar;
- 2018 Europees jaar van het cultureel erfgoed;
- Wijziging in financieel stelsel rijksmonumenten (belastingaftrek, subsidies);
- Druk om woningbouw en grote projecten te realiseren;
- Sluiting van kerken en breder: herbestemming van monumenten;
- Klimaatverandering (hittestress stedelijk gebied, waterberging);
- De zoektocht naar de identiteit van onze stad. Leitmotief voor identiteit en stadsontwikkeling definiëren;
- Ontwikkelingen in relatie tot gewijzigde mediawet/publieke media/commerciële media;
- Invloed provinciaal en landelijk cultuurbeleid op de beschikbare subsidiestromen met betrekking

tot het museum.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Mogelijkheden voor handhaving bij verwaarlozing van monumenten;
- Nauwe samenwerking tussen de erfgoeddisciplines;
- Voortzetting van toetsing door monumentenwielstandscommissie;
- Voortzetting activiteiten met publieksbereik zoals Open Monumentendag etc.;
- Terugbrengen van water in de binnenstad (put, singels);
- Bewustwording van identiteit borgen, als onderdeel van cultuurbeleid 2021-2024;
- Beleid rond de mogelijkheden van verdere samenwerking publieke media-instellingen (Bibliotheek, gemeentearchief, publieke omroep) uitwerken;
- Aandacht voor enthousiasmering publiek museum bezoek en maatschappelijke relevantie museum.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Omgevingswet;
- Handhaving;
- Ruimte: koppeling via visie op de binnenstad en structuurvisie;
- Cultuur- en erfgoededucatie in het licht van identiteit verder uitbouwen;
- Het museum vormt een onderdeel van de Visie op het stadshart.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Mogelijkheid om handhavend op te treden bij ernstig verwaarloosde monumenten;
- Als gemeente als bemiddelaar optreden bij herbestemming;

- Het Van Hornejaar biedt kansen voor toerisme en cultuurparticipatie;
- Bij succes Gevefonds voortzetting overwegen;
- Inzetten op publieksactiviteiten met aandacht voor de jeugd;
- Herijking gemeentelijk monumentenregister;
- Cultuurhistorie vroegtijdig meewegen bij grote projecten (o.a. molenbiotoop);
- In navolging van renovatie en herinrichting museum een nieuwe identiteit ontwikkelen;
- Positieve identiteit museum afhankelijk van een sterke organisatie, ambassadeurs en commitment;
- Grotere druk op gemeentelijke restauratiesubsidie door wegvallen van rijksmiddelen;
- Te grote verwachtingen van het museum op een te korte termijn. Een organisatie heeft 3 tot 5 jaar nodig zich te kunnen bewijzen;
- Onbekend maakt onbemind: het museum is een 'fremdkörper' binnen de gemeentelijke organisatie.

5.1.4 Duurzaamheid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Energie besparen bestaande woningbouw (2 subsidie projecten Warm Wonen Weert en See2Do);
- Netwerkalternatieven aardgas i.s.m. de provincie;
- Revolverend fonds grootschalige zonPV particulieren;
- Samenwerking WeertEnergie, evt. revolverend fonds;
- Verzelfstandiging Energieloket Weert;
- Verduurzamen gemeentelijk vastgoed;
- Monitoring gemeentelijk energieverbruik.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Energietransitie;
- Lokale energieopwekking.



Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Grote opgave om toe te werken naar energieneutraliteit.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Milieubeleid: besparen CO₂;
- Woonbeleid: verduurzamen en levensloopbestendig maken bestaande woningbouw;
- Groen/waterbeleid: groene fijne leefomgeving, duurzaam stedelijk waterbeheer;
- Verkeer en vervoer: verduurzamen mobiliteit en eigen gemeentelijke wagenpark, stimuleren fietsverkeer.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Duurzaamheid breed in de organisatie integreren;
- Inkoop duurzame energie eigen organisatie.

5.1.5 Natuur en landschap

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering Natuur en landschapsvisie;
- Samenwerkingsovereenkomst Platteland in ontwikkeling.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Klimaatverandering, meer adaptieve maatregelen in het landschap.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Groen en blauw dient nog integraler meegenomen en bekeken te worden.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Het thema klimaatverandering raakt alle thema's, vooral ook Woonklimaat en Economie.

5.1.6 Infrastructurele voorzieningen

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Verbeteren bereikbaarheid, met name uitvoering maatregelen n.a.v. Ringbanen inventarisatie;
- Verbeteren verkeersveiligheid, met name inzetten op drukke fietsverbindingen en inzetten op gedragsbeïnvloeding;
- Verbeteren leefbaarheid door doorgaand verkeer in woongebieden te beperken, een dekkend openbaar vervoer; Toepassen snelheid beperkende maatregelen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Opstellen van een provinciaal mobiliteitsplan incl. nieuwe co-financieringsconstructie;
- Diverse projecten op het gebied van gedragsbeïnvloeding;
- Maatwerkvervoer voor kleine kernen; Opkomst van deelsystemen voor fiets en auto; Toenemend gebruik E-bike.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Meer gebiedsgerichte aanpak i.p.v. aanpak per locatie (weg, kruising);
- De meeste ongevallen gebeuren door ongewenst gedrag van de verkeersdeelnemer. In het lokaal mobiliteitsplan opnemen hoe hiermee om te gaan;
- Het openbaar vervoer systeem afstemmen op de vraag (bijv. inzet wensbus of wensauto);
- Minder fietsstallingen en/of parkeerplaatsen nodig;
- Aanpassen infrastructuur vanwege hogere snelheden.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er zijn dwarsverbanden met recreatie en toerisme, duurzaamheid en economie.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Gebiedsgerichte aanpak door provincie waardoor co-financieringsmogelijkheden toenemen;
- Weinig vraag naar deelsystemen in Weert door ontbrekende noodzaak;
- Weinig initiatieven van onderop (bijv. wensbus).

5.2 Economie

5.2.1 Vestigingsplaatsfactoren

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Eenduidige en gezamenlijke promotie (wonen/werken/recreëren/vrije tijd);
- Bedrijfskavels in alle soorten en maten aanbieden/uitgeven;
- Professionalisering Stichting Parkmanagement en realisatie Bedrijven Investeringszones (BIZ);
- Verbeteren bereikbaarheid via weg, spoor en water;
- Uitvoering Routeplan Keyport 2020;
- Verdergaande Samenwerking Midden Limburg (SML);
- Versterking economische relaties met (Brainport) Eindhoven;
- Intensiveren grensoverschrijdende samenwerking in Belgisch Limburg, M-Limburg en ZO Brabant op gebied van toerisme en recreatie;
- Uitwerking POL-trajecten;
- Inzetten op brede economische structuur.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Verdergaande digitalisering en medialisering van de samenleving;

- Schaalvergroting en regionalisering, waardoor samenwerking tussen gemeenten en met regionale partners steeds belangrijker wordt;
- Sterkere nadruk op beleving van product of dienst, dan product of dienst zelf;
- Inhaalslag uitgifte bedrijventerreinen i.v.m. economische groei;
- Terugtrekkende overheid die zich steeds meer focust op basisniveau, extra 'plus' moet komen vanuit ondernemers en eigenaren zelf;
- Smart mobility: slimme toepassingen op verkeersgebied;
- Spanning op de arbeidsmarkt: tekort aan gekwalificeerde arbeidskrachten;
- Belang van innovatie onverminderd groot;
- Circulaire economie en duurzaamheid steeds belangrijker.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Meer aandacht voor het samenspel van diverse functies, zoals winkels, cultuur, horeca en evenementen, waarbij beleving centraal staat;
- Verschuiving van accenten in strategie en uitvoering van promotie: provinciaal, regionaal en lokaal;
- Meer gebiedsgericht samenwerken met partners buiten de gemeente;
- Bij POL(-uitwerking) bedrijventerreinen rekening houden met actuele marktsituatie;
- Verschuiving overheidstaken bedrijventerreinen naar Parkmanagement / BIZ-en;
- Opstellen mobiliteitsplan Weert;
- Aanpak knelpunten Ringbaneninventarisatie, haalbaarheidsonderzoek Westtangent, A2-onderzoek Smart Lanes;
- IJzeren Rijn (vasthouden "nee, tenzij" standpunt), treinverbinding personenvervoer Weert-Antwerpen i.s.m. Provincie;
- Realisatie fase 2 multimodale overslaghaven De Kempen;
- Integrale Arbeidsmarktagenda opstellen (economie/arbeidsmarkt/onderwijs i.o.m. stakeholders);
- Ondersteuning Keyport continueren.



In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Arbeidsmarkt / re-integratie, onderwijs;
- Bereikbaarheid: Economie, Recreatie & Toerisme, Duurzaamheid, Openbaar Gebied (koppeling binnen en tussen afdelingen gemaakt in uitvoeringsprogramma's).

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Smart mobility nog weinig doorontwikkeld;
- Mogelijke bezuinigingen i.v.m. terugtrekkende overheid;
- Veroudering bedrijventerreinen waardoor kostbare revitalisering;
- Opstarten activiteiten/projecten met Brainport Eindhoven o.a. via Keyport of satellietvestigingen vanuit Eindhoven;
- Integrale aanpak versterking binnenstad en beschikbare subsidiefondsen in dit kader;
- Aansluiting op regionale, provinciale en grensoverschrijdende investeringsprogramma's.

5.2.2a Arbeidsmarkt en re-integratie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Wet sociale werkvoorziening conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders;
- Uitvoering Social Return conform vastgesteld regionaal beleid.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bezuiniging op Wet Sociale Werkvoorziening (Wsw)-budget;
- Daadwerkelijk verloop in/uitstroom van Wsw-medewerkers lager dan landelijke prognoses. Bij ongewijzigd beleid/ uitvoering tekort op begroting de Risse leidt over enkele jaren tot een extra gemeentelijke bijdrage. Er wordt een

visiedocument Toekomst Risse opgesteld dat in 2018 aan de raden wordt aangeboden;

- Vrijvallende infrastructuur en faciliteiten De Risse ingezet voor re-integratietrajecten van diverse doelgroepen;
- Pilots met bijvoorbeeld Pedagogisch Sociaal Werk (PSW) in het kader van samenwerking op het gebied van arbeidsmatige dagbesteding;
- Samenwerking tussen deelnemende gemeenten (Cranendonck, Nederweert, Weert) bestuurlijk en ambtelijk goed;
- Social Return: door aantrekkelijke economie meer behoefte aan extra personeel in de bouw/infra sector. Lokaal en regionaal weinig medewerkers beschikbaar en slechts beperkt aantal geschikte kandidaten voor een opleidingstraject;
- Voor het eerst een contractverplichting social return opgenomen in de regionale aanbesteding/verwerving van Jeugd en Wmo-voorzieningen. In 2018 aan deze contractverplichting invulling geven.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- In de gemeentelijke begroting de meerjarige financiële gevolgen van De Risse meenemen;
- Middels het visiedocument "Toekomst De Risse" minimaliseren meerjarige financiële gevolgen en tegelijkertijd benutten van kansen voor een bredere doelgroep;
- In samenwerking met de brancheorganisaties, bouwbedrijven en onderwijs regionaal aandacht schenken aan het terugdringen van het personeelstekort in de sector bouw/infra.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met de onderdelen Inkomensondersteuning (Participatiewet) en onderwijs. Binnen de ambtelijke werkgroepen rondom De Risse zijn deze disciplines vertegenwoordigd;
- Op het gebied van social return ligt een

koppeling met het thema economie. Koppeling is nog onvoldoende duidelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Bij ongewijzigd beleid/uitvoering volgt een tekort op de begroting van de Risse. Dit leidt over enkele jaren tot een extra gemeentelijke bijdrage. Er wordt een visiedocument "Toekomst De Risse" opgesteld dat in 2018 aan de raden wordt aangeboden. Dit document heeft (mede) tot doel om de financiële tekorten op de uitvoering van de Wsw te minimaliseren.

5.2.2b Arbeidsmarkt/Participatiewet en volwasseneneducatie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

Arbeidsmarktbeleid/Participatiewet

- Zoveel mogelijk mensen met een participatiewet uitkering plaatsen op (regulier) werk;
- Inzetten op sociale activering om mensen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt dicht bij de arbeidsmarkt te brengen;
- Realiseren van beschut werkplekken voor burgers met een indicatie;
- Wegnemen belemmeringen bij aansluiting vraag en aanbod i.c. ondersteuning werkgevers/ondernemingen;
- Jongeren met of zonder uitkering leiden naar regulier onderwijs, (reguliere) banen via leerwerkplekken en actieve bemiddeling naar werk;
- De pilot "Max. WW met het UWV" voortzetten om de instroom van het aantal WW-ers in de bijstand te beperken;
- De pilot "één op één begeleiding naar werk" evalueren en eventueel verlengen van het project;
- De pilot "Toekomst en Arbeid" evalueren en eventueel verlengen;
- Opvang en integratie van statushouders: door middel van een integrale aanpak statushouders z.s.m. participeren en integreren in onze samenleving.

Volwasseneneducatie

- Zo veel mogelijk laaggeletterden bereiken en verwijzen naar passende educatietrajecten;
- Betere samenwerking met relevante stakeholders bij aanpak laaggeletterdheid;
- Zorgen voor passend en voldoende aanbod volwasseneneducatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Een forse groei van de economie en de werkgelegenheid (landelijk, regionaal en lokaal);
- De arbeidsmarkt wordt krap, veel vacatures worden niet ingevuld. Er is dus meer vraag dan aanbod;
- Er is steeds meer behoefte aan grensoverschrijdende arbeid.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- De komende jaren wordt personeelsvoorziening voor steeds meer werkgevers een kritische succesfactor voor hun bedrijf of instelling. Dat vraagt om adequaat beleid in de regio;
- Versterken en uitbreiden samenwerking met werkgevers;
- Inzetten op het inzichtelijk maken en houden van het bemiddelbare werkzoekenden (bestandsanalyse);
- Inzetten op vraaggerichte scholing gekoppeld aan een concrete baanintentie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Economie en onderwijs: Bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en de gemeente slaan de handen ineen om op korte en lange termijn voldoende goed opgeleide arbeidskrachten te hebben. De koppeling is gemaakt, maar moet nog doorontwikkeld worden;
- Zorg (Wmo, Jeugd, inkomensondersteuning) en veiligheid. De koppeling is gemaakt,



zowel op beleids- als op uitvoeringsniveau. Doorontwikkeling is wenselijk c.q. noodzakelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Het arbeidsmarktbeleid samen met werkgevers ontwikkelen en vorm geven;
- Ontzorgen (meer dan nu) van werkgevers en werknemers (meer maatwerk);
- Meer verbindingen maken en gezamenlijke verantwoordelijkheid uitdragen.

5.2.3 Onderwijs

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Voldoende aanbod onderwijs huisvestingsvoorzieningen, waaronder realisatie RKEC, huisvesting (V)SO De Maaskei, opwaardering Kindvoorziening Altweerterheide, oplossen huisvestingsvraagstuk IKC Leuken, planvorming clustering scholen Boshoven en integratie onderwijsaanbod AZC school;
- Onderwijsinstellingen in contact brengen met bedrijfsleven, meer onderwijsaanbod op MBO-niveau.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Bevolkingsopbouw;
- Woningontwikkeling;
- Bredere inzet overcapaciteit onderwijsgebouwen;
- Ontwikkeling Kindcentra;
- Veranderende onderwijsconcepten/wetgeving;
- Het inzetten van de 'kleine scholen toeslag' op pluriform scholenaanbod en thuisnabij onderwijs. Hiervoor komt € 20 miljoen per jaar extra beschikbaar vanuit het Rijk.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Voortdurende bijstelling huisvesting / anticiperen op ontwikkelingen;

- Inzet op meest efficiënt gebruik van onderwijsgebouwen;
- Meer bestaansrecht kleine scholen door behoud kleine-scholen toeslag.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Vastgoed-, ruimtelijk en maatschappelijk beleid. Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel/thema en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De mate waarin de financiële reserve voor onderwijshuisvesting toereikend is, is mede afhankelijk van externe factoren (o.a. renteontwikkeling);
- Inzet van overcapaciteit draagt eraan bij dat de school een bredere maatschappelijke functie in de wijk krijgt.

5.2.4 Speerpuntsectoren

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering Routeplan 2016-2020 Keyport (programmaliijnen innovatie, ondernemerschap en arbeidsmarkt);
- Vergunningverlening China hotel en van der Valk hotel;
- Uitvoeringsprogramma binnenstad;
- Gerealiseerd inrichtingsplan CZW met mogelijkheden voor kwalitatief goede horeca, dagstrand, outdoor recreatie, duiken en vissen;
- Intensivering gebiedsgerichte en netwerk-samenwerking met partners buiten de gemeente;
- Opstellen en uitvoeren van grensoverschrijdende uitvoeringsprogramma's op het gebied van recreatie en toerisme;
- Sterkere profilering en positionering van de potenties van grenspark Kempen-Broek (o.m. branding strategie voor Kempen-Broek en

- aanvraag UNESCO status);
- Verbeteren toegankelijkheid natuur- en recreatiegebieden, kwaliteitsverbetering en uitbreiding routestructuren met bijbehorende informatievoorziening en versterken verbinding binnenstad en buitengebied;
- Uitwerking POL afspraken toerisme en recreatie, waaronder versterking vitaliteit verblijfsrecreatie, provinciaal hotelmarktonderzoek, uitwerking regionale visie toerisme en recreatie, regionale visie haalbaarheidsonderzoek;
- Versterking Weert-West en de Lichtenberg;
- Faciliteren van goede initiatieven op het gebied van dag- en verblijfsrecreatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Demografische ontwikkelingen/snelle vergrijzing;
- Schaalvergroting;
- Niet het product of dienst, maar de beleving staat centraal;
- Sterke groei escape rooms;
- Chinese markt sterke groei;
- Sterke toename bioscoopbezoek: de McDonald's van deze tijd;
- Toerisme en recreatie snelst groeiende economische sector. Vrijtijdsconsumenten geven meer geld uit in hun vrije tijd, ondernemen meer activiteiten, zijn kritischer en hechten veel waarde aan goede kwaliteit;
- Economisch belang van de Nederlandse toeristische sector groeit sterker dan het bruto binnenlands product;
- Totale toeristische bestedingen in de Nederlandse economie als ook sterke groei van de werkgelegenheid in de sector;
- Horeca en recreatie profiteren maximaal van de gunstige economische ontwikkelingen;
- Populaire vrijetijdsactiviteiten van Nederlanders zijn funshoppen in binnensteden, buitenrecreatie (wandelen, fietsen) en de sportschool;
- Aantal horecabedrijven blijft toenemen en omzetgroei grootst in 16 jaar tijd;
- Branchevervaging in horecasector;
- Dag- en verblijfsrecreatie groeien steeds meer naar elkaar toe;

- Huisjesterreinen ontvangen 2x zoveel gasten als kampeerterreinen;
- Dalende trend in kampeeraccommodaties;
- Aantrekkelijke hotelmarkt en groot aanbod nieuwe plannen;
- Vakanties, accommodaties en evenementen zijn online populair;
- Vitaliteit verblijfsrecreatieve sector staat onder druk.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Versterken focus op netwerksamenwerking toeristisch recreatieve sector met regionale en bovenregionale partners, met oriëntatie op Zuidoost-Brabant, Belgisch Limburg en Midden-Limburg;
- Samenwerking met diverse stakeholders Weert-Cranendonck, grenspark Kempen-Broek, ML verder uitbouwen;
- Versterken focus op netwerksamenwerking op lokaal niveau met o.a. ondernemers verenigd in Stichting Samenwerkingsverband de IJzeren Man, Stichting CMW en Parkmanagement;
- Versterken focus op intersectorale samenwerking met partners uit onderwijs, bedrijfsleven en overheid, gericht op verbinden en tot stand brengen van nieuwe initiatieven en aanspreken van fondsen;
- Adequaate aanbod van activiteiten op het vlak van beleving in natuur- en recreatiegebieden;
- Toenemend belang van evenementen, horeca, cultuur in combinatie met winkelen in de binnenstad met accent op versterking beleving. Bezoekers en hun behoeften centraal laten staan en de stad voor hen voelbaar en beleefbaar maken.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er liggen dwarsverbanden met mobiliteit, sport, cultuur, natuur- en landschap en economie. Koppeling wordt gemaakt via aan beleid gekoppelde uitvoeringsprogramma's.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Bovenlokale investeringsprogramma's met daaraan gekoppelde fondsen voor versterking toeristisch recreatieve sector vanwege groot economisch belang van de sector;
- Groot aantal initiatiefnemers met plannen voor uitbreiding aanbod dag- en verblijfsrecreatie;
- Marktverdringing. Aanbeveling: sturen op innovatie, diversiteit en gebiedsgerichte ontwikkeling.

5.2.5 Zakelijke Dienstverlening

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Concentratie kantoren in Centrum-Noord en Binnenstad (< 500 m2);
- Transformatie (leegstaande) kantoren naar andere functies;
- Uitgifte resterende kantoor kavels Centrum-Noord.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Transformatie (leegstaande) kantoren naar andere functies;
- Flexibilisering en digitalisering (-> nieuwe kantoorconcepten).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Bij herziening bestemmingsplannen (woonwijken) de aanduiding dienstverlening bij woonbestemmingen schrappen.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Wonen, waar rekening wordt gehouden met transformatie van (leegstaande) kantoren.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Centrum-Noord niet geheel uitgegeven;
- Leegstand: invloed op leefbaarheid e.d..

5.2.6 Detailhandel

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Concentratie in binnenstad en buurt/wijkwinkelcentra;
- Transformatie van perifeer (solitair) gelegen winkels;
- Aantrekkelijker maken van de (binnen)stad;
- Uitvoeren convenant stedelijke ontwikkeling.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Innovatie;
- Beleving;
- Afname m2;
- Transformatie.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Open staan voor nieuwe winkelconcepten;
- Bij herziening bestemmingsplannen (woonwijken) aanduiding detailhandel schrappen;
- Actualisatie bestemmingsplan Binnenstad;
- Stimuleren transformatie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Wonen, hier is rekening gehouden met transformatie;
- Dienstverlening/kantoren (theoretische transformatiemogelijkheid);
- Recreatie & Toerisme (betrokken bij binnenstad);
- Cultuur (betrokken bij binnenstad);
- Openbaar gebied (betrokken bij binnenstad).

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Leegstand;
- Hotelontwikkelingen;
- Ontwikkeling Weert-West;
- Ontwikkeling bedrijventerreinen (meer werkgelegenheid, meer bestedingen).

5.3 Zorg

5.3.1 Inkomensondersteuning (Participatiewet)

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Pw, Ioaw, Ioaz en Bbz conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders met voldoende aandacht voor maatwerk;
- Uitvoering Minimabeleid en collectieve zorgverzekering minima;
- Uitvoeren Aanvalsplan Armoede door middel van de maatregelen gericht op actieve armoedebestrijding, preventie en vroeg signalering binnen beschikbare gestelde budgetten;
- Uitvoering schulddienstverlening conform vastgesteld beleid binnen bestaande wettelijke en financiële kaders.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Langdurige armoede in Nederland neemt toe onder alle bevolkings- en inkomensgroepen;
- Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing (dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie). De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), incl. de Meldplicht datalekken, wordt door deze verordening vervangen. Het is van belang dat gemeenten zich alvast voorbereiden op deze omschakeling;
- Intensivering ketensamenwerking;
- Bevorderen en faciliteren burgerparticipatie;
- Co-creatie traject met Provincie Limburg en universiteit Maastricht in het kader van meetbaarheid effectiviteit Aanvalsplan Armoede;

- Uitbreiding partners (ziektelkostenverzekering, energieleveranciers en WML) convenant vroeg signalering betalingsachterstanden (nu alleen woningcorporaties).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Aanpak ontwikkelen om verborgen armoede bij niet minima in beeld te krijgen en vervolgens keuzes maken in het creëren van inkomensondersteunende (gemeentelijke) voorzieningen;
- Inwoners en doelgroepen eerder en vaker betrekken bij beleidsontwikkeling en de evaluatie hiervan;
- Ambassadeurschap voor Provincie Limburg voor wat betreft het realiseren van de gemeentelijke beleidsdoelstellingen en het meetbaar maken van de effectiviteit van gemeentelijke interventies op het gebied van armoede in relatie tot positieve gezondheid;
- Het onderzoeken van de gevolgen van de wijzigingen op het gebied van privacywetgeving (AVG) voor de huidige werkwijzen en convenanten.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met de onderdelen arbeidsmarkt/re-integratie, onderwijs en zelfredzaamheid.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Een toename van de doelgroep (risico: toename kosten, aanbeveling: monitoren) (kans: meer inwoners vroegtijdiger in beeld om eerder passende ondersteuning te bieden zodat toename multi-problematiek wordt voorkomen);
- Risico bij Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG): Schenden van privacywetgeving kan leiden tot claims. Aanbeveling

hierbij is dat de noodzakelijke aanpassingen tijdig worden geïmplementeerd.

5.3.2a Zelfredzaamheid – Specifiek Jeugd

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Iedereen naar school of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd (ROJ). Actiepunten gericht op benutten talenten, zelfredzaamheid en meedoen aan de samenleving;
- Beleid en uitvoering preventie: extra inzet op versterken burgers onderling en basisvoorzieningen; drempelloze toegang peuteropvang en buitenschoolse activiteiten als middel tegen segregatie (afzondering) en armoede;
- Beleid en uitvoering Jeugdhulp binnen de inhoudelijke en financiële kaders;
- Uitvoering geven aan de wet: bij problemen met het opgroeien, de zelfredzaamheid en maatschappelijke participatie voorzien in Jeugdhulp. Beleid is gericht op participerende samenleving, preventie, sterke basisvoorzieningen, heldere, sturende toegang en transformatie (= aansluiten bij stelsel en gedachtegoed jeugdhulp Midden-Limburg) gespecialiseerde jeugdhulpaanbieders en gedwongen kader (opleggen maatregel door kinderrechter).

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Dalende rijksmiddelen ten opzichte van redelijk stabiel zorggebruik in Weert;
- Evaluatie Jeugdwet voorjaar 2018;
- Onderzoek naar integraal PGB;
- Dalende budgetten passend onderwijs;
- Hogere kwaliteitseisen kinderopvang;
- Meer budget voor peuteropvang en voorkomen onderwijsachterstanden;
- Meer aandacht voor gezond en veilig opgroeien;
- Inzet extra preventiearrangementen kwetsbare gezinnen;
- Naschoolse activiteiten voor alle leerlingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Dalende rijksmiddelen t.o.v. redelijk stabiel zorggebruik in Weert: minder beschikbare middelen; kijken waar bespaard kan worden (o.m. door transformatie toegang, transformatie aanbieders, verwerving);
- Evaluatie Jeugdwet voorjaar 2018: mogelijke wijzigingen wet hebben direct invloed op het jeugdhulpstelsel in Midden-Limburg;
- Onderzoek naar integraal PGB: mogelijke wetswijzigingen hebben direct invloed op PGB-beleid bij Jeugdhulp en Wmo;
- Dalende budgetten passend onderwijs: Passend onderwijs en jeugdhulp zijn gedeeltelijk communicerende vaten. Afstemming tussen samenwerkingsverbanden en gemeenten is structureel. Beleid wordt op elkaar afgestemd;
- Verbreding en verdieping van ons bestaande integrale preventiebeleid.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Directe samenhang met Armoedebeleid, Combifunctionarissen, Taalplan en Participatie. De koppelingen ontstaan door ambtelijke en externe afstemming van beleid en uitvoering;
- Relatie met Wmo financieel decentralisatie uitkering sociaal domein en inhoudelijk (bv op het vlak van PGB, verwerving en toegang); structurele afstemming op alle niveaus.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Stijging kosten t.o.v. dalende budgetten. Strak monitoren, doorzetten transformatie;
- Inhoudelijk volgen van landelijke wijzigingen en hierop inspelen;
- De uitvoering regionale ontwikkelingsagenda jeugd (ROJ) bevat afspraken op vrijwillige basis.

Risico is commitment verlies. Relatiebeheer, elkaar goed blijven informeren en ieders inspanningen duidelijk voor het voetlicht brengen;

- Extra preventie voor jonge kind/ouders leidt tot minder beroep op jeugdhulp en speciaal onderwijs?;
- Actief doorbouwen op constructieve samenwerking met alle jeugdinstanties;
- Bevorderen van sociale cohesie door verweven van integrale kindcentra met actieve wijk;
- Verkleinen van kloof kansrijk/kansarm, stimuleren van connecties en diversiteit;
- Zichtbaar maken van positieve basis;
- Werken aan klantenbinding en zelfsturende gemeenschappen om uitval (externe risico's) te voorkomen.

5.3.2b Zelfredzaamheid – Specifiek WMO

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Beleid en uitvoering Wmo binnen bestaande financiële kaders;
- Kwaliteit dienstverlening door aanbieders;
- Stimuleren transformatie bij aanbieders;
- Invullen transformatie opgave door versterken voorzieningen in de 0e en 1e lijn;
- Verbeteren werkwijze bij toegang en uitvoering maatwerkvoorzieningen;
- Verdere integratie aanpak participatiewet/Wmo/Jeugdwet;
- Integraal beleidskader en beleidsplan sociaal domein;
- Versterken samenwerking aanbieders flexibele maatschappelijke opvang Weert;
- Versterken samenwerking Veilig Thuis/aanpak Huiselijk geweld;
- Regionale aanpak personen met verward gedrag.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

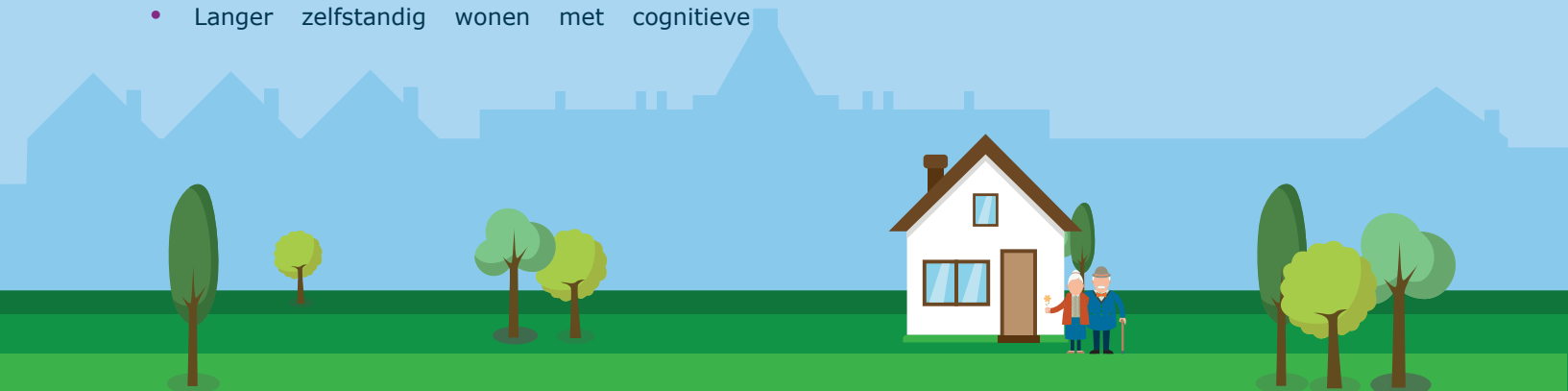
- Dalende rijksmiddelen t.o.v. (licht) stijgend zorggebruik in Weert;
- Naderende vergrijzingsgolf;
- Langer zelfstandig wonen met cognitieve

problemen en de risico's daarvan;

- Afbouw klinische Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) functie en de gevolgen daarvan;
- Werkingssfeer AMvB reële kostprijs in tarieven PGB;
- Onderzoek naar integraal PGB;
- Transitie maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 1-1-2020;
- Nieuw landelijk verdeelmodel Wmo (financiële gevolgen voor individuele gemeenten onduidelijk, invoeringstermijn uitgesteld.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Rijksmiddelen t.o.v. toenemende zorgbehoefte. Minder beschikbare middelen; kijken waar bespaard kan worden. Dit kan door o.m. transformatie toegang, transformatie aanbieders, maar ook d.m.v. verwerving. Ontwikkelingen nieuw landelijk verdeelmodel Wmo in de gaten houden; Naderende vergrijzingsgolf. Problematiek neemt met de leeftijd proportioneel toe; Langer zelfstandig wonen met cognitieve problemen en de risico's daarvan; Afbouw verzorgingshuizen laat minder mensen toe tot de Wet Langdurige Zorg; Veiligheid en toezicht zijn in de thuissituatie moeilijker te realiseren; Toenemende eenzaamheid;
- Afbouw klinische Geestelijke Gezondheidszorg (GGZ) functie Weert en de gevolgen daarvan. Ambulante alternatieven zijn onvoldoende beschikbaar of uitgewerkt. Met uitbreiding uren Intensive Home Treatment (IHT) en Flexible Assertive Community Treatment (FACT) en het Herstelhotel wordt gewerkt aan dit risico;
- Werkingssfeer AMvB reële kostprijs in tarieven PGB. Jurisprudentie dwingt om PGB tarieven anders en meer conform de kostprijsopbouw van aanbieders vorm te geven. Daarvoor is onderzoek nodig;
- Onderzoek naar integraal PGB. Wetswijzigingen hebben direct invloed op PGB-beleid bij Jeugdhulp en Wmo;



- Transitie maatschappelijke opvang en beschermd wonen per 1-1-2020. Per 1-1-2020 wordt Midden-Limburg waarschijnlijk een zelfstandige regio voor maatschappelijke opvang en beschermd wonen. Dat betekent dat toegang, inkoop en levering van zorg (incl. beschikkingen) door de gemeenten zelf geregeld moet worden. In projectvorm wordt deze transitie in 2018 verder voorbereid en eind 2018 geleidelijk geïntegreerd in de bestaande organisatie/ samenwerkingsstructuur.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Er is een relatie met Jeugdhulp en de Participatiewet; financieel decentralisatie uitkering sociaal domein en inhoudelijk (bv op het vlak van PGB, verwerving en toegang). Er is structurele afstemming op alle niveaus;
- Inkoop Beschermd Wonen (BW) heeft raakvlakken met reguliere inkoop Wmo en ook qua inrichting en werkproces zijn er raakvlakken (toegang, regelgeving, PGB). Er is structurele afstemming op alle niveaus.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Stijging kosten t.o.v. dalende budgetten. Strak monitoren, doorzetten transformatie. Toegang kwalitatief verbeteren, scherp inkopen. Koppeling door projectmatige aanpak binnen samenwerkingsstructuur;
- Landelijke wijzigingen inhoudelijk, onder andere ten aanzien van de doelgroep beschermd wonen. Volgen en op inspelen;
- Budget Maatschappelijke opvang (MO)/ Beschermd wonen (BW) per 1-1-2020 is nog niet bekend, zicht op de kosten is ook beperkt. Het Kernteam ML-2020 brengt de opgave 1e helft 2018 in beeld.

5.3.2c Zelfredzaamheid – Aandacht voor mensen met beperkingen

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De bewustwording intern t.a.v. agenda 22/ inclusief beleid vergroten;
- Communicatie extern; mogelijkheid onderzoeken om de toegankelijkheid van de gemeentelijke website onder te brengen in het Masterplan ICT;
- Voortzetten van de huidige aanpak waarbij een ervaringsdeskundige betrokken wordt bij de toetsing van bouwplannen en de inrichting van de openbare ruimte;
- Toegankelijkheid van algemeen aanbod sport en vrijetijdsbesteding voor mensen met en beperking verbeteren;
- Stichting Toegankelijk Weert in onderling overleg periodiek betrekken bij de beleidsvoorbereidingen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Implementatieplan van het VN Verdrag inzake de rechten van personen met een handicap waarbij wordt uitgegaan van een volwaardige deelname aan de samenleving voor iedereen, met of zonder beperking.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Mensen met een beperking moeten volledig kunnen participeren in de samenleving zonder dat ze daarbij extra ondersteuning nodig hebben. Zelfstandig kunnen wonen, zich kunnen verplaatsen, deel kunnen nemen aan het verenigingsleven, gebruik kunnen maken van openbare ruimten en gebouwen en toegang hebben tot informatie.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Deze ontwikkeling is in grote mate van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en thema's. Het tot stand komen van deze koppeling vraagt om bewustwording over waar mensen met een beperking in het dagelijkse leven tegenaanlopen.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Mensen met een beperking moeten zonder dat daar extra aandacht voor is mee kunnen doen in de samenleving. Dat kan bereikt worden door te streven naar inclusief beleid waarbij er geen onderscheid meer bestaat tussen mensen met en zonder een beperking.

5.3.2d Zelfredzaamheid – Mantelzorg (ondersteuning)

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De ondersteuningsbehoefte van mantelzorgers algemeen en specifiek de behoefte van mantelzorgers die zorgen voor iemand met dementie;
- Het realiseren van respijtvorzieningen (tijdelijk en structureel) ter ontlasting van de mantelzorgers;
- Bevorderen van de bewustwording;
- Ketenbenadering;
- Mantelzorg en specifieke doelgroepen (jonge mantelzorgers, werkende mantelzorgers en mantelzorgers voor mensen van niet Nederlandse afkomst);
- Waardering van mantelzorgers.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het aantal mantelzorgers stijgt als gevolg van een toenemende vergrijzing en een terugtrekkende overheid;

- Met het stijgen van de leeftijd neemt de kans op dementie toe en daarmee ook het aantal mantelzorgers voor mensen met dementie;
- Steeds meer mantelzorgers combineren werk en mantelzorg;
- Het aandeel mantelzorgers dat overbelast is of dreigt dat te worden groeit;
- Er zijn nog onvoldoende mogelijkheden om de mantelzorg te ontlasten.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Informatie, advies en ondersteuning voor mantelzorgers is van wezenlijk belang zodat de zorg langer kan worden volgehouden en mensen op de hoogte zijn van het aanbod aan voorzieningen.

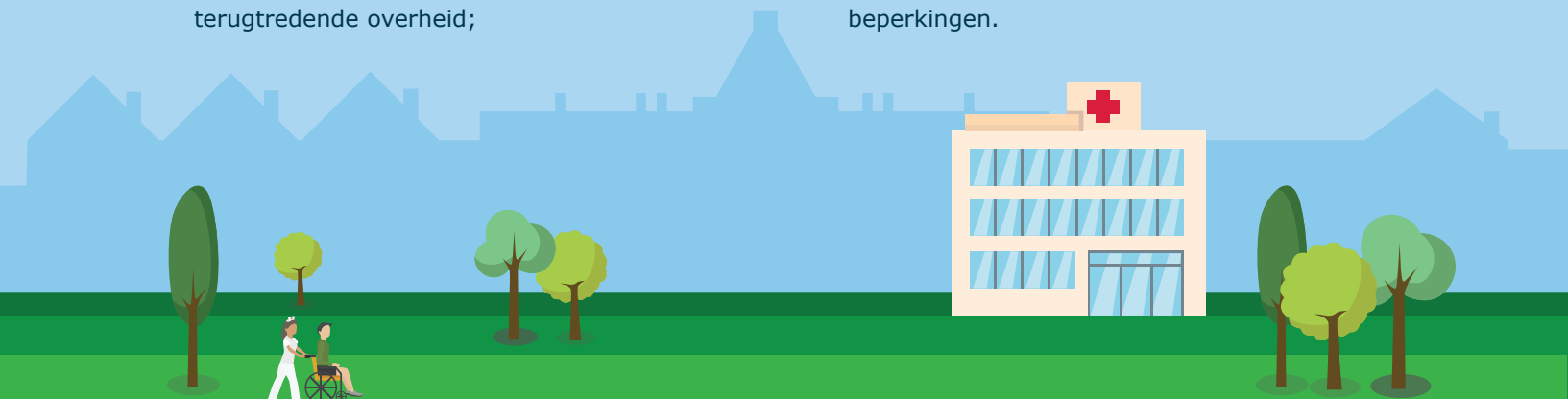
5.3.2e Zelfredzaamheid – Uitvoeren Lokaal Gezondheidsbeleid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Gezond en veilig opgroeien (gericht op jeugdigen) met aandacht voor overgewicht en opvoedingsondersteuning en weerbaarheid van jongeren;
- Zelfstandig en veilig ouder worden (gericht op ouderen) met aandacht voor actief leven en het voorkomen van eenzaamheid en de omgang met dementie en ouderdomsdepressie;
- (Positieve) gezondheid breder vorm geven binnen het sociale domein.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het kabinet zet in op de aanpak van roken en overgewicht. Het terugdringen van overgewicht is zowel bij jongeren als ouderen speerpunt van het lokale gezondheidsbeleid van de gemeente Weert;
- Positieve Gezondheid waarbij de insteek de mogelijkheden van mensen zijn en niet hun beperkingen.



Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Positieve gezondheid is een andere aanpak en vraagt een 'kanteling' in denken van de samenleving.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- De ontwikkeling van positieve gezondheid is van invloed op andere programmaonderdelen, zoals sport. Er wordt een aanzet gemaakt om deze koppeling tot stand te brengen.

5.3.3 Veiligheid

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Implementatie Omgevingswet -> een goede dienstverlening door een integraal werkende gemeente;
- Veilige woon en leefomgeving, in het bijzonder veilig uitgaan (alcohol en drugs);
- Jeugd en veiligheid;
- Veiligheid en ondernemen;
- Fysieke veiligheid;
- Integriteit en veiligheid;
- Integrale handhaving en toezicht;
- Versterken veiligheidsregio;
- Intensivering van de samenwerking met het sociaal domein met betrekking tot verwarde personen, radicalisering, extreem gedrag;
- Ondernemende criminaliteit en nieuwe vormen van misdaad (cybercrime, etc.);
- Doorontwikkeling burgerparticipatie.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het traject van de Omgevingswet wordt voortgezet (Regeerakkoord);
- Met gemeenten, provincies, waterschappen en netbeheerders per regio een plan voor

verduurzaming van de gebouwde omgeving: resultaat is een aanpak met een mix van energiebesparing, duurzame warmte en duurzame opwekking;

- Samen met (branche)organisaties, provincies, gemeenten inzetten op de realisatie van het manifest 'Verkeersveiligheid: een nationale prioriteit';
- Politie en handhavers moeten horizontaal samenwerken op basis van gelijkwaardigheid en ieder vanuit zijn eigen rol en (beperkt) toegang hebben tot elkaars systemen om informatie te kunnen delen;
- Handhavers moeten ook kunnen optreden tegen lichte verkeersovertredingen;
- Het takenpakket van de handhaver in de openbare ruimte kan worden uitgebreid;
- In de permanente her- en bijscholing van handhavers moet meer aandacht zijn voor gespreks- en benaderingstechnieken en het bestuursrecht;
- Herkenbaarheid en een professionele uitstraling;
- Handhavers hebben steeds vaker te maken met agressie;
- Pilot regulering Hennep;
- Ondernemingswet en het Ondernemingsfonds;
- Aansluiting tussen Zorg en Veiligheid;
- Aansluiting met andere beleidsvelden (armoede, sport, cultuur);
- Terrorismebestrijding.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Breder instrumentarium ter beschikking eendachtig de Omgevingswet, hetgeen leidt tot een andere manier van werken voor de vergunningverleners en handhavers;
- Uitbreiding takenpakket handhavers met lichte verkeersovertredingen, dit betekent ook aanvullende opleiding;
- Meer aandacht voor gespreks- en benaderingstechnieken en het bestuursrecht vraagt ook om aanvullende training/ opleiding;
- Invoering geweldsbevoegdheden en geweldsmiddelen voor de handhavers invoeren?;

- Samenwerken met Politie, dit vraagt om inrichten van structuren/processen;
- Samenwerken met andere (maatschappelijke) partners;
- Professionaliteit, herkenbaarheid en imago: handhavers in 2020 landelijk hetzelfde uniform;
- Toenemende agressie: handhavers moeten al over geweldsmiddelen (bijvoorbeeld pepperspray) kunnen beschikken vóórdat zij met geweld te maken krijgen? Nu krijgen zij alleen toestemming als er al concrete incidenten zijn geweest;
- Het huidige integrale veiligheidsbeleidsplan loopt tot en met 2018. De voornoemde trends zullen onderdeel uitmaken van het nieuwe beleidsplan 2019-2022 (Raad: 3e kwartaal 2018). Samen met Nederweert en Leudal.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Werken eendachtig de Omgevingswet vraagt om een verbeterd werkproces, een nieuwe structuur en vraagt om een verbeterde manier van samenwerken met andere afdelingen en externe partijen. Kans om samen op te trekken met afdelingen R&E, PPS en OG;
- Werken aan veiligheid vraagt concreet om werken aan leefbaarheid en tegengaan van verloedering. De lokale prioriteiten voor veiligheid liggen onder meer op dit gebied. Dit kan door te werken aan integrale veiligheidsplannen (per stadsdeel bijvoorbeeld). Kans om samen op te trekken met afdelingen R&E, WIZ en OG;
- Vanuit veiligheid zal de samenwerking worden geïntensiveerd met andere programmaonderdelen en thema's. Het heet niet voor niets 'integrale veiligheid'. De koppeling maken we door beleid af te stemmen en contact te maken met interne en externe partners en burgers.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De politie beperkt zich meer tot kerntaken

en komt (gevoelsmatig) op grotere afstand van de gemeente te staan. Willen wij de veiligheidsbeleving van onze burgers minimaal op hetzelfde niveau houden, maar bij voorkeur verbeteren, dan vraagt dit om extra gemeentelijke inzet;

- De verzwaring én verbreding van de rol van handhaver en het feit dat er meer kennis en zwaardere competenties worden verlangd van de handhaver, zouden er toe kunnen leiden dat de discussie 'samenwerken en uitbesteden' (in 2015 beslecht) opnieuw wordt gevoerd;
- We zien vooral kansen in de intensivering van de integrale samenwerking (intern met andere beleidsvelden en extern met partners en burgers).

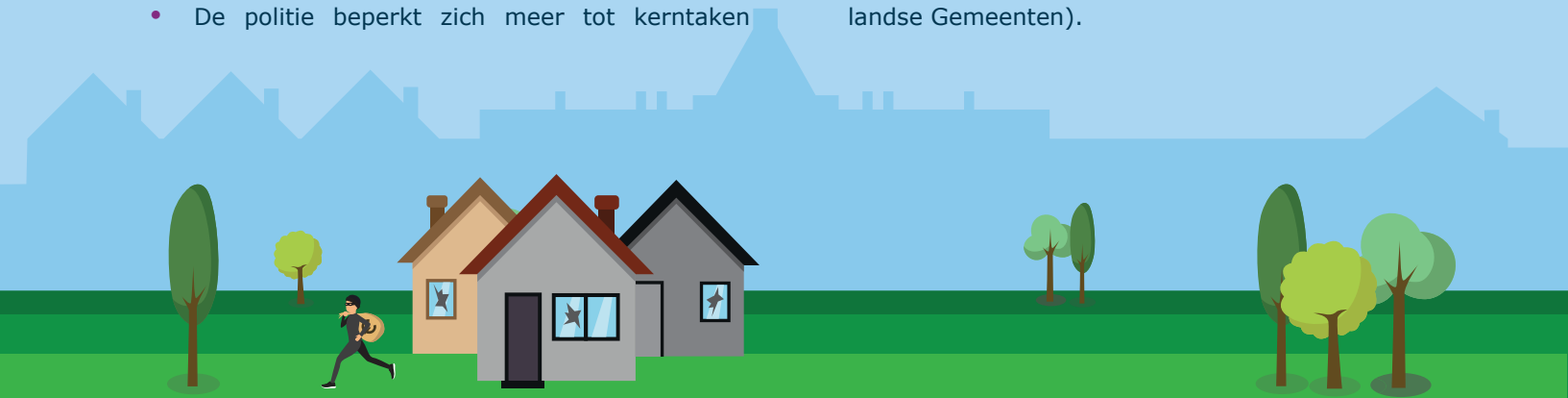
5.3.4 Gemeentelijke diensten

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- De gestelde resultaten van de dienstverleningskanalen balie (minimale score 8 in 2018), telefonie (7,6 in 2018) en digitaal (7,6 in 2018) door de gemeenteraad. Behaalde resultaten in 2017: balie 8,2, telefonie 8,1 en digitaal 6,8;
- Uitvoering en afronding van het Masterplan informatiearchitectuur in 2018 (invullen van de benodigde I-organisatie, borgen van het zaakgericht werken en digitalisering van dossiers.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vakgebied: doorontwikkeling Basisregistratie Personen (BRP), paspoorten, Landelijke aanpak adreskwaliteit, online dienstverlening, i-burgerzaken, minder frontoffice/meer back-office: specialisatie;
- Landelijke ontwikkelingen zoals Digitale overheidsagenda 2020, landelijke BRP, Omgevingswet, Landelijke aanpak adreskwaliteit (LAA), identiteitsfraude en bestrijding hiervan, CBR rijbewijzen, MijnOverheid, 'klantcontact & interactie met je gemeente' (Vereniging Nederlandse Gemeenten).



Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Lokale ontwikkelingen: inrichten nieuwe afdeling, uitvoeren ontwikkelopgaven WinD en ervoor zorgen dat de gestelde resultaten van de raad worden behaald en experimenteren;
- De Digitale overheidsagenda 2020 vertalen in beleid en werkafspraken;
- Vertalen en keuzes maken in dienstverlening rondom de omgevingswet;
- Aansluiten bij de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit (LAA);
- Gezamenlijk protocol identiteitsfraude van samenwerkende gemeenten Limburg volgen;
- Aansluiten bij MijnOverheid en de ontwikkelingen rondom de rijbewijzen van het CBR afwachten;
- Uitwerken 34 bouwstenen 'klantcontact & interactie met je gemeente' (VNG).

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Lokale ontwikkelingen: dienstverlening is van ons allemaal, dus deze ontwikkelingen raken alle afdelingen. De koppeling is gemaakt door samen met de afdelingen werkafspraken te maken en in de hele organisatie de dienstverleningsafspraken te communiceren. We streven naar constante verbetering van de dienstverlening;
- Landelijke ontwikkelingen: op diverse ontwikkelingen zijn andere programmaonderdelen betrokken. Collega's en ketenpartners worden hierin betrokken. Voorbeeld is de Landelijke Aanpak Adreskwaliteit;
- Europese ontwikkelingen: Bij de uitwerking van de Europese privacy verordening (AVG) is samenwerking met het team Informatie noodzakelijk.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- De inwoner een prominentere plek geven bij de

beleidsvorming. Een laagdrempelige bijdrage vragen aan bezoekers en inwoners met betrekking tot onze dienstverlening;

- Op sommige onderdelen meer lef hebben en durven loslaten. Daar waar dat kan en mag.

5.4 Participatie

5.4.1 Sport & Beweging

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Topsport: opstellen regiovisie voor verdere ontwikkeling Sportzone Weert / Midden-Limburg samen met ML-gemeenten, Topsport talentschool en Provincie Limburg;
- Actualisatie beleidsvisie binnensportaccommodaties 2020-2025;
- Heroriëntatie inzet combifuncties.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Combifuncties:
 - Oprichting (stichting) werkgeverschap combinatiefunctionarissen bij Punt Welzijn.
- Sport:
 - Meer aandacht voor positieve gezondheid, uit zich onder andere in meer bewegen (nationaal);
 - Veranderende onderwijsprogramma's en -concepten;
 - Toenemend ambitieniveau sportverenigingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Combifuncties:
 - Invloed Punt Welzijn wordt groter t.a.v. inzet combinatiefunctionarissen.
- Sport:
 - Ambitieniveau, positieve gezondheid en onderwijsverandering leiden tot toenemende / veranderende vraag gebruik sportaccommodaties.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Combifuncties:
 - Invloed op onze overkoepelende subsidiërelatie met Punt Welzijn.
- Sport:
 - Ruimtelijk beleid, beleid gebruik openbaar ruimte vastgoedbeleid en armoedebeleid (borging participatie sport, bewegen en ontmoeting). Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Combifuncties:
 - Risico dat bij nog meer bezuinigen op Punt Welzijn gevolgen heeft voor organisatie combifuncties.
- Sport
 - Risico: disbalans vraag en aanbod binnensportaccommodaties, hierop anticiperen door tijdig met betrokken partijen beleid voor de toekomst te ontwikkelen.

5.4.2 Passend aanbod kunst en cultuur

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Uitvoering van de Routeplanner Cultuur; opzetten Stadslab, uitwerken Presentatiebeleid en Atelierbeleid, inzet van Pop-coördinator en Cultureel intermediair;
- Actieve begeleiding Stichting Diep Events in opmaat naar een aanvraag als Cultuur Plan Instelling;
- Sturen op experimenten en innovatieve ideeën van burgers en (creatieve) ondernemers, met accenten op creatieve broedplaatsen, urban arts, muziek, lef en diversiteit;
- Behoud professionele culturele instellingen en gemeentearchief.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Provinciaal beleid; aansluiten bij de beleidsperiode van de Provincie Limburg;
- Laten zien dat kunst als middel ingezet kan worden voor sociaal-maatschappelijke en/of ruimtelijke en economische vraagstukken.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Het versterken van de samenwerking met Midden-Limburg v.w.b. cultuur;
- Integraal werken, zowel intern als extern. Met andere domeinen zoals ruimte en economie of het sociale domein;
- Het leren door te experimenteren. Deze lessen dienen als basis voor een nieuw cultuurbeleid in 2021-2024.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Ruimte: koppeling via visie op de binnenstad en structuurvisie;
- Sociale domein: door het informeren van betrokkenen.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

Kansen

- Leggen van verbindingen, integraal werken (intern en extern) zorgt voor nieuwe samenwerking en een innovatieve aanpak;
- Betrekken van de creatieve sector zorgt voor een andere kijk op vraagstukken.

Risico's

- Om te kunnen experimenteren moet er ook ruimte zijn om te falen en bij te stellen;
- Exploitatietekort Munttheater.

5.4.3 Ontmoeting

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Toekomstbestendig aanbod maatschappelijke accommodaties door uitvoering (uitvoeringsprogramma) voorzieningenplannen stedelijk gebied en kerkdorpen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Afnemende en veranderende vraag naar accommodaties door (demografische) ontwikkelingen zoals vergrijzing, ontgroening, andere vrijetijdsinvulling;
- Afname vrijwilligers binnen beheerorganisaties maatschappelijke voorzieningen waardoor o.a. continuïteit van beheer en exploitatie onder druk komt te staan;
- Burgerkracht in plaats van gemeentekracht.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Afstemming van voorzieningenaanbod op nieuwe / veranderende doelgroep(en) nodig.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Ruimtelijk beleid, beleid gebruik openbaar ruimte, vastgoedbeleid. Koppeling wordt gemaakt door integraal samen te werken.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Faciliteren opkomende burgerinitiatieven ten einde een toekomstbestendig accommodatieaanbod te ontwikkelen / behouden;
- Onder druk staande continuïteit exploitaties gemeenschapsvoorzieningen.

5.4.4a Bevorderen leefbaarheid - Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en eigen kracht inwoners

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Continueren jaarlijkse subsidie wijk- en dorpsraden, waaruit activiteiten in wijk of dorp ondersteund worden;
- Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving;
- Aandacht voor diversiteit binnen het Cultuurbeleid. Het is één van de beleidsaccenten van het Omvormingsfonds.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder vrijwilligers (voor bestuursfuncties). Meer projectmatige inzet vrijwilligers (zie ook programmaonderdeel *Meer mensen doen vrijwilligerswerk*);
- Inwoners moeten/willen langer zelfstandig blijven wonen in wijk en dorp;
- Vergrijzing;
- Terugtrekkende overheid – eigen kracht burger centraal. Risico voor inwoners die niet mee kunnen;
- Bezuiniging op opbouwwerk doorgevoerd;
- Meerdere subsidieregelingen en meerdere fondsen voor ondersteuning van burgerinitiatieven;
- Culturele aanbod mag net zo divers zijn als de samenstelling van de Weertse samenleving. Binnen het Omvormingsfonds activiteiten organiseren die tegenstellingen in de samenleving en tussen bevolkingsgroepen wegnemen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Sommige wijk- en dorpsraden hebben moeite met het vinden van voldoende vrijwilligers. Dit geldt trouwens voor meer verenigingen. Dit kan de leefbaarheid en sociale cohesie onder druk

zetten;

- Risico op het ontstaan van andere problemen in wijken en dorpen als gevolg van vergrijzing, langer blijven wonen in wijk of dorp en terugtrekkende overheid. Dit vraagt om andere oplossingen t.a.v. bijvoorbeeld eenzaamheid, armoede, niet mee kunnen doen, behoud van voorzieningen en eigen verantwoordelijkheid van de inwoners (ook voor elkaar);
- Meer energie steken in burgerinitiatieven die ondersteuning nodig hebben, zowel in beleidsruimte, inzet capaciteit en soms financieel. Opbouwwerkers kunnen dat niet meer alleen.
- Nadrukkelijker samen werken aan opgaven. Samen zowel intern als met externen (integrale aanpak).
 - Structureel budget voor burgerinitiatieven vrij maken voor begroting 2019 en verder;
 - Dit geldt zeker voor (continuering) samenwerking met Samenfonds0495 en Wonen Limburg (leefbaarheidsbudget) voor ondersteuning van burgerinitiatieven;
- Actief inzetten op het verbinden van ideeën en stimuleren van het samenwerken tussen verschillende partijen rondom het thema diversiteit.

5.4.4b *Bevorderen leefbaarheid - Meer mensen doen vrijwilligerswerk*

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- Het versterken van vrijwilligerswerk;
- Het verder ontwikkelen van vrijwilligerswerk;
- Het introduceren van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt bij vrijwilligersorganisaties;
- De werving van nieuwe vrijwilligers.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Vrijwilligers zetten zich vooral projectmatig in, waardoor de structurele langdurige inzet vermindert;

- Er worden steeds meer dezelfde vrijwilligers gesignaleerd op projecten;
- De leeftijd van de vrijwilliger neemt toe;
- Organisaties krijgen het steeds lastiger om vrijwilligers te vinden (en te binden);
- Door een verminderde inzet van professionele krachten zijn meer vrijwilligers nodig;
- Hierdoor worden meer eisen aan de vrijwillige inzet gesteld.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Een accentverschuiving in het vrijwilligerswerk. Dit vraagt om een andere soort vrijwilligers en een andere vorm van werving.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- De uitvoering van het vrijwilligersbeleid is belegd bij Punt Welzijn;
- De opdracht aan Punt Welzijn is de verenigingen te ondersteunen en het vrijwilligerswerk verder te ontwikkelen.

5.4.5 *Verandering samenleving en overheid*

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. het programmaonderdeel?

- In een interactief proces meer duidelijkheid krijgen over de veranderende rollen van overheid en inwoners in een veranderende samenleving;
- Hoe anders omgaan met initiatieven uit de samenleving;
 - Zie ook thema 4.4.1. *Ondersteunen van eigen kracht van inwoners (terugtrekkende overheid) door (waar nodig) ondersteunen van initiatieven uit de samenleving.*

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel?

- Minder behoefte aan beleidsnota's maar

BURGERPARTICIPATIE

wel aan een praktisch referentiekader. Vandaar dat het manifest "Burgerparticipatie, Overheidsparticipatie" is opgesteld dat ook opgenomen is in het WinD traject;

- Niet alle inwoners kunnen meedoen met alle ontwikkelingen in de participatiemaatschappij "Terugtrekkende overheid" – eigen kracht burger centraal;
- Inwoners komen zelf met alternatieven (ook voor taken van de overheid);
- Onderzoek met aanbevelingen vanuit de rekenkamer over omgang met burgerparticipatie en overheidsparticipatie;
- Beleid is continu in ontwikkeling (interactief proces). Een groeiproces dat ook in 2018 en volgende jaren doorloopt;
- Uitgangspunten van het beleid landen in de gehele organisatie (ambtelijk en bestuurlijk) o.a. in het WinD-traject;
- Een 4e decentralisatie naast de 3 decentralisaties in het sociale domein in de vorm van de omgevingswet.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Voldoende aandacht voor inwoners die niet mee kunnen met de veranderingen;
 - Dienstverlening hier op afstemmen. Maatwerk in ondersteuning;
 - Voor deze inwoners is een andere rol van de overheid gewenst (proactief) dan voor inwoners die zaken wel op eigen kracht kunnen.
- Nog integraler en meer wijkgericht onderwerpen oppakken op sociaal en ruimtelijk gebied, waarbij er veel minder vooraf vastgelegd (verboden) wordt, maar meer initiatief ligt bij inwoners (denken in kansen). Wel zal de gemeente een afweging van belangen moeten blijven doen. De kans voor de een kan een bedreiging voor een ander zijn;
- Blijven werken aan de gevraagde cultuuromslag (ook na afsluiting van het WinD-traject). Blijvend energie steken in burgerinitiatieven die ondersteuning nodig hebben, zowel in beleidsruimte, inzet capaciteit en soms financieel;

- Nadrukkelijker samenwerken aan opgaves. Samen zowel intern als met externen (integrale aanpak);
 - Een verschuiving naar meer procesmatig werken i.p.v. projectmatig werken (met een vastomlijnd einddoel);
 - Meer nadruk op bouwen aan netwerken en werken aan relaties.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere programmaonderdelen en hoe is die koppeling gemaakt?

- Verandering tussen samenleving en overheid heeft invloed op heel veel programmaonderdelen en thema's;
- Koppeling is gemaakt door opname van het Manifest Burgerparticipatie – Overheidsparticipatie in WinD. Dit raakt alle organisatieonderdelen en programmaonderdelen en thema's met name door de nagestreefde cultuurverandering.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. het programmaonderdeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Verandering in samenleving en overheid kan niet alleen maar benoemd worden in een apart programmaonderdeel of thema;
 - Aanbeveling om hier bij meer programmaonderdelen aandacht aan te besteden (zoals dit ook al op onderdelen het geval is);
 - Aanbeveling om dit thema ook bespreekbaar te blijven maken met (professionele) partners en waar nodig samen te (blijven) werken;
- Het WinD-traject is van groot belang voor een cultuuromslag en voor het samenwerken met partners en inwoners. Dit is een proces van langere duur;
- Ruimte voor experimenten. Er kan dus ook eens wat mis gaan of mislukken, maar dit biedt ook kansen;
- Al doende ontstaan andere mindsets en andere werkwijzen die dan als voorbeeld kunnen dienen voor andere processen. Dit is een continu leerproces.

6. ORGANISATIE

6.1 Organisatieontwikkeling WinD

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. WinD?

- De beweging naar buiten. Medewerkers zijn in verbinding met de samenleving;
- Experimenteren met vernieuwing in aanpak en rollen;
- Beleid dat bijdraagt aan een Weerter samenleving waar verbinding is, die levendig is, waar mensen in hun kracht staan en die eerlijk en rechtmatig is;
- Kompas Wind is leidend voor alles wat we doen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. WinD?

- Burgerparticipatie en overheidsparticipatie;
- Toenemende complexiteit van vraagstukken in de samenleving;
- We gaan van een verticaal georganiseerde top down samenleving naar een netwerksamenleving van horizontale verhoudingen.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. WinD en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Binnen de organisatie moet nog meer in een keten worden gewerkt, over de afdelingsgrenzen heen;
- Beleid moet samen met burgers worden gemaakt;
- Ambtenaren moeten verbindende en communicatieve competenties ontwikkelen.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere thema's en hoe is die koppeling gemaakt?

- De rol van de organisatie heeft invloed op de manier en het proces waarop beleid wordt gemaakt.

6.2 Personeel

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. Personeel?

- Strategisch personeelsbeleid: zorgen dat we de juiste mens op het juiste moment op de juiste plek hebben zitten voor de korte maar ook voor de lange termijn. Zowel kwantitatief als kwalitatief;
- De aantrekkelijkste werkgever van Midden-Limburg;
- Goed evenwicht tussen inzet en omvang ambtelijke formatie en externe inhuur, zonder dat dit de werkdruk op de ambtelijke inzet onnodig verhoogt;
- De WinD gecertificeerde medewerker;
- Een gezonde werkomgeving; balans belasting versus belastbaarheid;
- Verduurzamen inzetbaarheid (naar competenties alsook naar langer arbeidzaam leven).

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. Personeel?

- Vergrijzing van het personeelsbestand;
- Substantiële uitstroom op middellange termijn;
- Gevecht op de arbeidsmarkt om (jong) talent;
- Wettelijke verplichtingen met betrekking tot aandeel arbeidsparticipatie kansarmen;
- Toename verzuim;
- Verdergaande individualisering arbeidsvoorwaarden;
- Schaalvergrotingen door samenwerkingsverbanden;
- De participatiesamenleving heeft veel invloed op het gewenste gedrag en rollen van onze medewerkers.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. Personeel en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Structureel budget nodig om slag te maken om

goed personeel te kunnen winnen (strategisch personeelsbeleid: jaarlijks opbouwend tot 2021 met extra € 250.000,-;

- In 2017 ingezette strategische personeelsplanning verankeren in de bedrijfsvoering;
- Actief strategisch personeelsbeleid;
- Faciliteiten die het mogelijk maken om op een flexibele manier met inzet van de ambtelijke organisatie om te gaan (zoals Flexpool, nadere bepaling Algemene Dienst);
- Investering in: interne mobiliteit, arbeidsmarkt-samenwerking partnergemeenten, langer doorwerken;
- Onderzoek naar medewerkers tevredenheid en follow-up investeringen;
- Rechtspositioneel regelen en toepassen aangaan samenwerkingsverbanden;
- Professionalisering van medewerkers;
- Gerichte loopbaanontwikkeling van medewerkers.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere thema's en hoe is die koppeling gemaakt?

- Beleid op alle programmaonderdelen staat of valt met de mate waarin de gemeente erin slaagt de benodigde expertise te (blijven) organiseren.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. Personeel en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Investeren in de organisatie komt in de prioriteitstelling onder druk te staan als er andere prioriteiten zijn die meer rechtstreeks en zichtbaar belangen van burgers raken;
- (Jonge) mensen verleiden om in Weert te komen werken rendeert enkel als we er in slagen een organisatie te creëren waarin het bruist van dynamiek, waar mogelijkheden zijn je goed te ontwikkelen en waar medewerkers echt het verschil kunnen maken voor de Weerter samenleving;
- Concurrentie op de arbeidsmarkt op basis van primaire arbeidsvoorwaarden is –zeker als het gaat om hoogopgeleiden- lastig voor de

gemeente. We moeten ons dus onderscheiden op andere punten: een aantrekkelijk werkklimaat, mogelijkheden tot plaats en onafhankelijk werken, mogelijkheden om je te ontwikkelen, etc.;

- De te verwachten substantiële uitstroom op middellange termijn (o.m. als gevolg van vergrijzing) biedt kansen op proactieve verandering en geeft de mogelijkheid tot nieuwe personele ontwikkelingen, zonder dat dit hoeft te leiden tot ingrijpende reorganisaties;
- De keerzijde van het voorgaande punt: niet tijdig aangrijpen van kansen als gevolg van substantiële uitstroom, leidt tot verstarring met noodzakelijke adhoc en abrupte organisatieaanpassingen;
- Taakstelling (zie paragraaf 3.4: opdracht van de Raad tot bezuiniging van € 2 mln. op structurele personele kosten).

6.3 Informatie/ICT

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. Informatie/ICT?

- Zaakgericht en digitaal werken;
- Verdere optimalisatie van de bedrijfsprocessen;
- Eigen verantwoordelijkheid voor digitale dossiervorming;
- Juist gebruik van informatie;
- Kwaliteit en digitale duurzaamheid van informatie;
- Privacy en security;
- Professionaliseren van de I-organisatie;
- Reductie van applicaties;
- Opdrachtgeverschap en contractmanagement (leveranciers en ICT samenwerking).

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. Informatie/ICT?

- Overheidscommunicatie die nu nog fysiek plaatsvindt, moet in de toekomst ook digitaal kunnen: veilig, snel en goedkoop;
- Elektronische dienstverlening via mijnoverheid.nl wordt verbeterd. De dienstverlening wordt meer servicegericht, er komt een machtigingsfunctie en mijnoverheid.nl wordt in staat gesteld om

pushberichten te versturen om proactief te waarschuwen;

- Burgers die niet elektronisch kunnen communiceren moeten dat ook op een andere manier kunnen blijven doen. Daarom blijft er een keuzemogelijkheid om per post met de overheid te communiceren. (Bron: Regeerakkoord 2017-2021, hoofdstuk 1, par 1.2 "Bestuur en Koninkrijksrelaties", Vernieuwen openbaar bestuur en ICT- dienstverlening);
- Blockchain technologie en data-gedreven werken;
- Digitale dienstverlening en selfservice;
- Digitale Agenda 2020 en Samen organiseren;
- Omgevingswet;
- Doorontwikkeling Sociaal domein;
- Samenwerking gemeentelijke en ketenpartners en leveranciers (co-creatie).

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. Informatie/ICT en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Verschuiving van taken en verantwoordelijkheden door behandelaar zelf de regie eigenaarschap over de informatie te geven;
- Toename aan hoogwaardige functies door toenemende complexiteit systemen en koppelingen;
- Meer cloudoplossingen (SAAS), verschuiving beheerlast van (technisch) functioneren applicaties naar externe leveranciers (NOOT: gemeente blijft zelf verantwoordelijk!);
- Ontwikkelen van innovatief vermogen;
- Van zelf uitvoeren naar regie voeren;
- Toename belang van gebruik en beheer van DATA. (basis op orde / Basis- en kernregistraties):
 - Hanteren open standaarden en daarvoor mogelijk maken van uitwisseling van informatie tussen gemeentelijke overheden en ketenpartners;
 - Open data: faciliteren van het beschikbaar stellen van data aan burgers en bedrijven;
 - Toename belang van het gebruik van data en data analyse in beleidsvorming bij beleidssturing en in thema's.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere thema's en hoe is die koppeling gemaakt?

- Meer integraliteit in procesgerichte taakuitoefening door zaakgerichte werkwijze;
- Door toenemende procesoptimalisatie en efficiëntie gaan taken verdwijnen;
- ICT en informatie als faciliterend van en als enabler in programma's en thema's;
- I-advies als onderdeel van projecten binnen programma's en thema's;
- Sturing op projecten met een I-component binnen projectportfolio management.

Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. Informatie/ICT en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Een snel acterende organisatie te worden die grip heeft op de taken en burgers professioneel kan ondersteunen met (digitale) adequate informatie;
- Extra effort in management. Leidinggevend moeten koplopers zijn en medewerkers meenemen;
- Strategische personeelsplanning inzetten toegespitst op de impact van nieuwe technologieën en hierin door ontwikkelen;
- Experimenteerruimte met nieuwe technologie bieden en daarbij ook reflecteren op de impact van die technologie op organisatieontwikkeling;
- Bestuurders en politiek tot doelgroep maken voor acties op het gebied van informatie en ICT t.b.v. draagvlak;
- Zorg voor flexibiliteit in middelen (geld, maar ook expertise en flexibele inzet van externen/ personeel) en snelheid van ontwikkelen en implementeren.

6.4 Communicatie

Waar sturen we de komende periode op (beleid) t.a.v. Communicatie?

Extern

- Communicatiekanalen, -middelen en -aanpak naar burgers zo helpen inzetten dat hierdoor effectieve communicatie met burgers ontstaat.

Intern

- Vertaling van behoeften van bestuur en organisatie over ondersteuning door communicatie naar mensen en middelen.

Welke trends en ontwikkelingen (lokaal en nationaal) zijn relevant voor ons beleid t.a.v. Communicatie?

- Alles wordt digitaal;
- Menselijke afstand groeit;
- Alles is zichtbaar;
- Samenstelling samenleving verandert.

Wat betekenen deze trends en ontwikkelingen voor ons beleid t.a.v. Communicatie en welke doorkijk naar 2018-2022 zien wij hierbij?

- Verbreden en vernieuwen van pakket corporate communicatiemiddelen (Toptakenwebsite, Facebook);
- Dienstverlening optimaliseren binnen nieuwe en bestaande corporate communicatiemiddelen (Toptakenwebsite, WhatsApp, Facebook);
- Mediawatching ontwikkelen tot kerntaak. Daarmee signalen uit de samenleving kunnen opvangen, analyseren en duiden, met de bedoeling om die van invloed op aanpak en beleid te kunnen laten zijn;
- Website wordt het belangrijkste online dienstverleningskanaal. De burger en diens behoefte staan centraal. Zowel op informatie als op dienstverleningsniveau. Trends laten zien dat gemeenten massaal op toptakenwebsites overstappen. Daarin staat immers de burger centraal. Weert heeft zo'n website nog niet. De volledige klantreis moet kloppen en duidelijk zijn, in alle systemen die daarbij gebruikt worden (website / formulieren / afsprakenmodule / digitaal loket, etc.);
- Voor team Communicatie de blik nog steviger naar buiten richten. Om te weten wat er speelt, om te begrijpen wat mensen drijft. Om te kunnen inspelen op situaties, emoties, incidenten, behoeften, problemen, etc. Team Communicatie is immers de brug tussen enerzijds bestuur en organisatie, anderzijds de samenleving. Door te signaleren wat er buiten gaande is (tool:

Obi4Wan), kunnen bestuur en organisatie hun werk beter doen. Voor de burger;

- De reputatie van iedere overheid, ook die van de gemeente Weert is kwetsbaar. Je kunt niet altijd antwoorden of je verhaal doen. Wat je wél kunt doen, is burgers in begrijpelijke taal bij het beleid betrekken. Door ze te informeren, mee te laten doen of mee te laten denken. Team Communicatie adviseert daarover (en voert deels uit);
- Aanpak, kanalen en middelen afstemmen op de burgers. Gezien de bevolkingsopbouw daarin differentiëren. In adviserende zin ook bestuur en organisatie meenemen. Qua aanpak soms standaard, soms maatwerk.

In welke mate zijn deze trends en ontwikkelingen mede van invloed op het beleid van andere thema's en hoe is die koppeling gemaakt?

- Bij de online dienstverlening samenwerken met het team Publiekszaken/KCC. Deze samenwerking wordt alleen maar steviger.

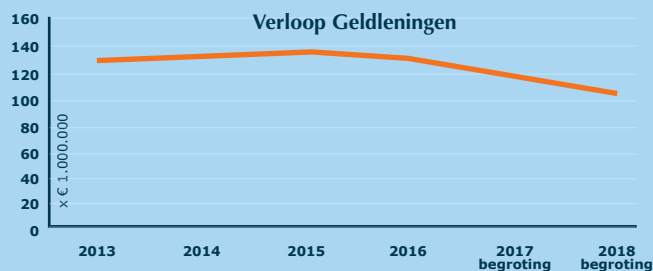
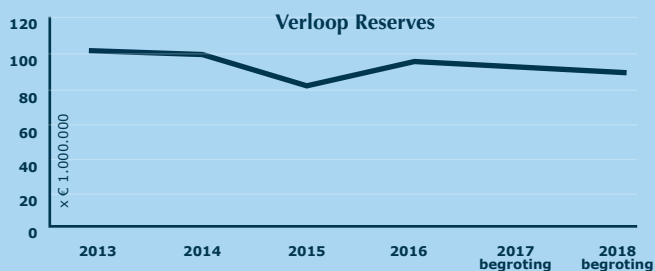
Welke kansen en risico's zien we die van invloed kunnen zijn op ons beleid t.a.v. Communicatie en wat zijn onze aanbevelingen hierbij?

- Aanbeveling is om de visie van team communicatie op de strategische personeelsplanning te implementeren.



7. FINANCIËLE DATA

7.1 Eigen- en vreemd vermogen



Overzicht verloop Eigen Vermogen (reserves)

| | |
|----------------|---------------|
| 2013 | € 101.255.789 |
| 2014 | € 98.358.939 |
| 2015 | € 82.097.094 |
| 2016 | € 93.708.264 |
| 2017 begroting | € 91.756.417 |
| 2018 begroting | € 89.543.636 |

Overzicht verloop Vreemd Vermogen (langlopende geldleningen)

| | |
|----------------|---------------|
| 2013 | € 131.140.502 |
| 2014 | € 133.841.738 |
| 2015 | € 135.493.129 |
| 2016 | € 135.057.459 |
| 2017 begroting | € 116.069.142 |
| 2018 begroting | € 105.141.110 |

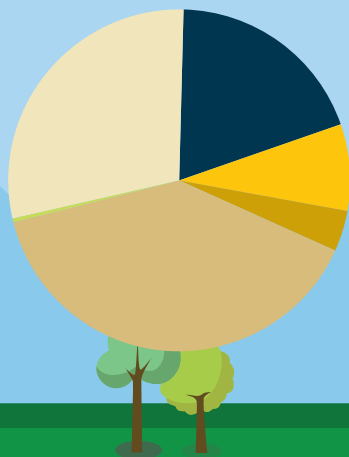
7.2 Financiële gegevens per programma begroting 2018



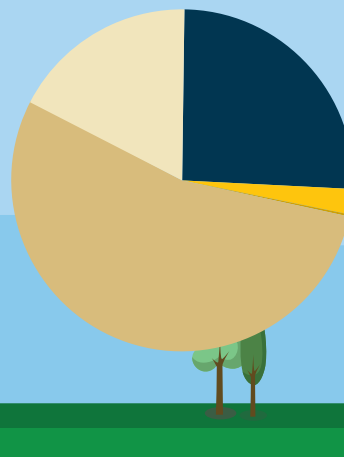
7.2.1 Woonklimaat

| | Lasten | Lasten | Baten | Baten |
|--------------------------------|---------------|--------------|---------------|--------------|
| Woningbouwprogramma | 19,27% | € 5.647.797 | 25,59% | € 5.607.672 |
| Kwaliteit Woonomgeving | 8,19% | € 2.401.178 | 2,39% | € 524.171 |
| Cultuurhistorie | 3,85% | € 1.127.915 | 0,02% | € 5.100 |
| Duurzaamheid | 39,34% | € 11.531.937 | 54,33% | € 11.903.684 |
| Natuur & Landschap | 0,15% | € 45.113 | 0,00% | € 0 |
| Infrastructuurle voorzieningen | 29,20% | € 8.558.522 | 17,66% | € 3.870.419 |
| | 100% | € 29.312.462 | 100% | € 21.911.419 |

Lasten



Baten





7.2.2 Economie



Vestigingsfactoren

Lasten

52,30%

€ 16.818.610

Lasten

Baten

81,94%

€ 10.760.064



Arbeidsmarkt/Re-integratie

33,58%

€ 10.800.313

0,01%

€ 811



Onderwijs

9,87%

€ 3.173.647

4,61%

€ 605.894



Speerpuntsectoren

3,96%

€ 1.275.003

12,21%

€ 1.603.167



Zakelijke dienstverlening

0,00%

€ 0

0,00%

€ 0



Detailhandel

0,29%

€ 92.922

1,23%

€ 162.178

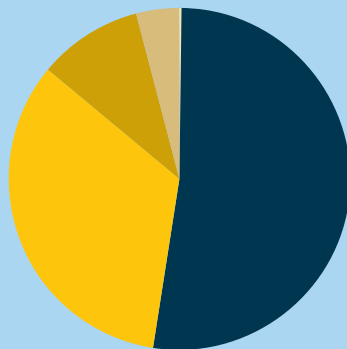
100%

€ 32.160.495

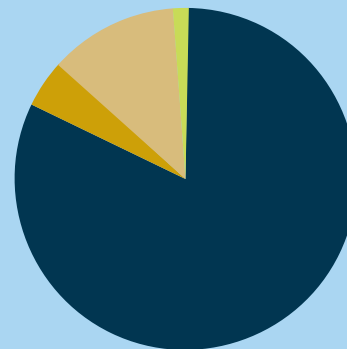
100%

€ 13.132.114

Lasten



Baten



7.2.3 Zorg



Inkomensondersteuning

Lasten

39,09%

€ 19.702.034

Lasten

Baten

32,78%

€ 14.060.155



Zelfredzaamheid

51,79%

€ 26.108.245

65,23%

€ 27.976.101



Veiligheid

7,23%

€ 3.643.837

0,08%

€ 32.953



Gemeentelijke diensten

1,89%

€ 953.180

1,91%

€ 818.845

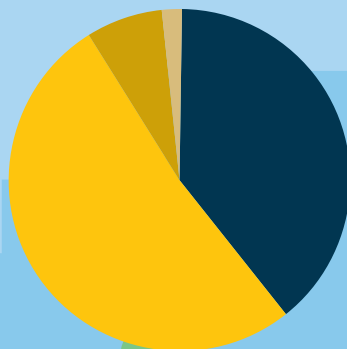
100%

€ 50.407.296

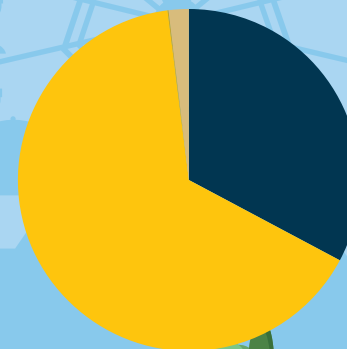
100%

€ 42.888.054

Lasten








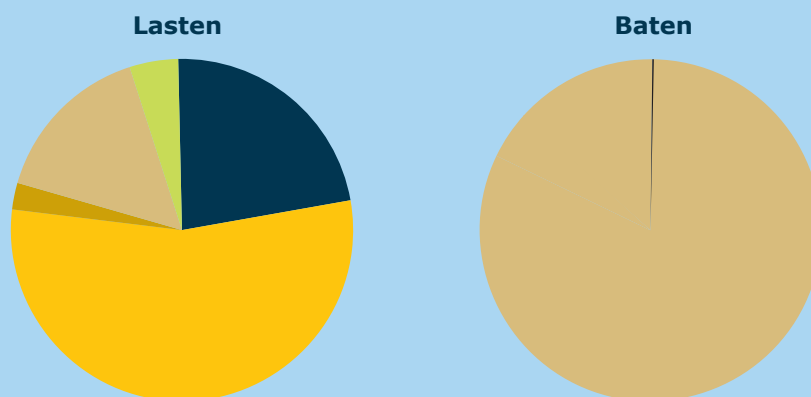
Baten





7.2.4 Participatie

| | Lasten | Lasten | Baten | Baten |
|--|---------------|-------------|---------------|----------|
|  Sport & Bewegen | 22,56% | € 1.823.435 | 0,06% | € 23 |
|  Sociale gezondheid: Ontplooiing | 54,72% | € 4.423.195 | 0,00% | € 0 |
|  Ontmoeting | 2,52% | € 203.849 | 0,00% | € 0 |
|  Leefbaarheid en sociale samenhang | 15,60% | € 1.261.039 | 99,94% | € 40.000 |
|  Verandering samenleving & overheid | 4,60% | € 371.483 | 0,00% | € 0 |
| | 100% | € 8.083.001 | 100% | € 40.023 |



7.3 Financiële Kengetallen

| | Verslag 2016 | Begroting 2017 | Begroting 2018 | Begroting 2019 | Begroting 2020 | Begroting 2021 |
|--|--------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Netto schuldquote | 99,58% | 86,99% | 78,29% | 72,14% | 66,60% | 60,64% |
| Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen | 79,95% | 72,49% | 63,99% | 57,75% | 51,94% | 46,02% |
| Solvabiliteitsrisico | 33,32% | 31,35% | 32,04% | 32,70% | 33,87% | 35,28% |
| Structurele exploitatie ruimte | 3,54% | 0,08% | 0,13% | 0,29% | 1,06% | 1,46% |
| Grondexploitatie | 31,18% | 29,11% | 25,89% | 24,80% | 23,56% | 21,68% |
| Belastingcapaciteit | 105,95% | 99,88% | 101,94% | 101,94% | 101,94% | 101,94% |
| Weerstandsvermogen | 1,41 | 1,25 | 1,51 | | | |

Netto schuldquote (gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen): de netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken. Omdat bij verstrekte leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal terug

worden betaald, wordt ook het kengetal "netto schuldquote gecorrigeerd voor leningen" bepaald. De schuldquote van een gemeente bevindt zich normaal tussen de 0% en 100%. Hoe lager het percentage hoe beter. De netto schuldquote voor 2018 is 78,29% en kan als redelijk worden aangemerkt.

Solvabiliteitsratio: de solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is om aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Als normaal wordt een ratio tussen de 30 en 80% beschouwd. Voorzichtigheid is geboden bij een ratio tussen de 20% en 30%. De solvabiliteitsratio voor 2018 bedraagt 32,04% en zit aan de onderkant van wat als normaal kan worden beschouwd. Voorzichtigheid is geboden.

Structurele exploitatieruimte: dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te kunnen dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten en baten. Bij incidentele lasten en baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves te delen door de totale baten. Op basis van het kengetal blijkt dat er enige structurele ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de toekomstige begroting op te vangen. Dit past binnen ons beleid om strak te begroten.

Grondexploitatie: dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De boekwaarden van verliesgevende plannen zijn gebaseerd op de actuele marktwaarde en voor verwachte verliezen zijn voorzieningen getroffen.

Belastingcapaciteit: de belastingcapaciteit geeft inzicht hoe de belastingdruk in de gemeente zich verhoudt tot het landelijk gemiddelde.

Weerstandsvermogen: zie paragraaf 3.3.






8. BIJLAGEN

| | | |
|------------|-------------------------|-----------|
| 8.1 | In één oogopslag | 56 |
| 8.2 | Afkortingen | 58 |
| 8.3 | Organisatie | 59 |
| 8.4 | Risicofactoren | 60 |
| 8.5 | Omgevingswet | 62 |





8.1 Bijlage 1: In één oogopslag

| Betreeft | | | Toelichting |
|---|---|---|---|
| Woningbouw-programma  | (Ver)bouwen naar behoefte | 😊 | |
| | Wijkvernieuwing | 😊 | |
| Kwaliteit woonomgeving  | Schone, veilige en hele openbare ruimte | 😊 | |
| | Verdere vergroening | 😊 | Planning is aangepast |
| | Meer speel-, sport- en ontspanningsmogelijkheden in openbare ruimte mede door leegkomende plekken tijdelijk anders te bestemmen | 😊 | |
| | Weert-West | 😊 | |
| | Kinderboerderij | 😊 | |
| Cultuurhistorie  | Concentratie musea en verhogen aantrekkingskracht | 😊 | |
| | Vergroten kennis en versterking beleving cultureel erfgoed | 😊 | |
| Duurzaamheid  | Energie neutrale en vitale gemeente in 2050 | 😊 | |
| | Implementatie beleidskader duurzaamheid en vergroten draagvlak | 😊 | |
| Natuur en landschap  | Vergroten biodiversiteit, versterken landschapstypen | 😊 | |
| | Behoud en verbeteren toegankelijkheid natuurgebieden | 😊 | |
| Infra-structurele voorzieningen  | Verbeteren verkeersonveilige situaties en bereikbaarheid | 😊 | Vaststelling Mobiliteitsplan is verschoven naar 2018 |
| | Verbeteren parkeergarages | 😊 | |
| Vestigings-plaatsfactoren  | Economische structuurversterking | 😊 | Onderdeel promotie loopt achter |
| | Sterkere rol in economische samenwerkingsverbanden | 😊 | |
| | Verbeteren externe oriëntatie | 😊 | |
| Arbeidsmarkt/ Re-integratie  | Participatiewet | 😊 | |
| | Voorkomen werkloosheid | 😊 | |
| | (Re-) integratie van vergunninghouders | 😊 | |
| | Uitvoering Wet sociale werkvoorziening | 😊 | |
| Onderwijs  | Passend aanbod onderwijs | 😊 | |
| | Betere samenwerking maatschappelijke partners en bedrijfsleven | 😊 | |
| | Passend aanbod volwasseneducatie | 😊 | |
| Speerpunt sectoren  | Versterken maakindustrie | 😊 | |
| | Uitbouwen belang agribusiness | 😊 | |
| | Aanbod logistieke terreinen met (boven)regionale functie | 😊 | |
| | Een sterkere toeristisch-recreatieve sector | 😊 | |
| Zakelijke dienstverlening  | Voorkomen dreigende leegstand en regie op inzet beschikbare ruimte | 😊 | |
| | Heroriëntatie invulling Centrum Noord | 😊 | |
| Detailhandel  | Visie detailhandelsstructuur | 😊 | |
| | Versterken binnenstadseconomie centrum Weert | 😊 | |
| Inkomens-ondersteuning  | Armoedebestrijding vooral gericht op kinderen | 😊 | |
| | Aanvalsplan armoede | 😊 | |
| | Financieel zelfstandige volwassenen, met (tijdelijke) ondersteuning waar nodig | 😊 | |
| | Voorkomen en aanpak van sociale zekerheidsfraude | 😊 | |
| Zelfredzaamheid  | Iedereen naar school of aan het werk. Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd ROJ | 😊 | |
| | Geen kind tussen wal en schip | 😊 | |
| | Zelfredzame volwassenen, met (tijdelijke) hulp en ondersteuning waar noodzakelijk | 😊 | |
| | Mantelzorg (ondersteuning) | 😊 | |
| | Aandacht voor mensen met beperkingen | 😊 | |
| | Opvoed- en opgroei ondersteuning door Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) | 😊 | |
| | Transformatie jeugdzorg | 😊 | |
| | Financieren en aansturen jeugdgezondheidszorg | 😊 | |
| | Uitvoeren lokaal gezondheidsbeleid | 😊 | |
| Veiligheid  | Veilige woon- en leefomgeving | 😊 | |
| | Veilig uitgaan: afname alcoholgebruik jongeren onder de 18 jaar en afname dronkenschap in het publieke domein | 😊 | |
| | Doorontwikkeling Veiligheidsregio | 😊 | Bereikte doelstellingen: geharmoniseerde bijdragesystematiek voor deelnemende gemeenten en een geharmoniseerde programma- en productencatalogus. Aanbestedingstraject voor nieuwbouw brandweerpost Stramproy is gestart, maar nog geen concreet bouwplan. |
| | Verdere samenwerking in het kader van jeugd en veiligheid | 😊 | |
| Gemeentelijke diensten  | Digitaliseren en professionaliseren dienstverlening | 😊 | |

PARTICIPATIE

| Betreeft | | Toelichting |
|---|---|-------------|
| Sport en Bewegen  | Passend sportaanbod | 😊 |
| | Vitale verenigingen | 😊 |
| | Bevorderen sportdeelname | 😊 |
| | Samenwerking met maatschappelijke partners en bedrijven | 😊 |
| Sociale gezondheid: Ontplooiing  | Passend aanbod kunst en cultuur | 😊 |
| | Vitale verenigingen en grotere cultuurdeelname | 😊 |
| | Bevorderen cultuurdeelname | 😊 |
| | Bewustwording van boven en ondergronds cultuurhistorisch erfgoed | 😊 |
| Ontplooiing  | Passend aanbod accommodaties | 😊 |
| Leefbaarheid en sociale samenhang  | Bevorderen leefbaarheid en sociale samenhang in dorpen en wijken en eigen kracht inwoners | 😊 |
| | Meer mensen doen vrijwilligerswerk | 😐 |
| Verandering samenleving en overheid  | Visie ontwikkeling burgerparticipatie en overheidsparticipatie | 😊 |

FINANCIËN

| | | |
|---|---|---|
| Bezuinigingen en efficiency maatregelen  | Organisatie ontwikkeling | 😊 |
| | Samenvoegen beheer en exploitatie van vastgoed/ voorzieningenplannen besparen | 😊 |
| | Intergemeentelijke samenwerking op ICT gebied besparen in de uitgaven | 😊 |
| | Verkoop en exploitatie van gemeentelijke vastgoed | 😊 |
| | Samenwerken en uitbesteden bij Openbaar Gebied, Stadstoezicht, Belastingen en Bedrijfsvoering | 😊 |
| | Analyse op kansen voor subsidies | 😊 |
| Lasten voor de inwoner  | Streven om de Onroerend zaakbelasting alleen te verhogen om nieuw beleid mogelijk te maken | 😊 |

SPECIFIEKE DOSSIERS

| | | | |
|---|---|---|--|
| Bestuurlijke vernieuwing | Kloof tussen politiek - gemeente - inwoners | 😊 | |
| | Raads- en commissievergaderingen | 😊 | |
| | Communicatie | 😊 | Thema: betrekken inwoners. Uitwerking stappen na verkiezingen. |
| | Samenwerking | 😊 | SML |
| | Actieve lobby | 😊 | |
| Beekstraatkwartier | Stadhuis en omgeving | 😊 | Evaluatie en toekomst C'wartier |
| KMS | Kazerne en MOB-complex | 😊 | |
| Sint Jans Gasthuis | | 😊 | |
| AZC | | 😊 | |
| Singelvisie/water in de singel | | 😊 | Hoe ambitieus wordt dit ingestoken |
| Herinrichting stadspark | | 😊 | Herinrichtingsplan maken en uitvoeren na verplaatsing houthandel, dekking via prioriteiten |
| Omgevingswet | | 😊 | inwerkingtreding mogelijk in nieuwe coalitieperiode (2021) |
| Hieronymus complex, de Aldenborgh | | 😊 | Huur wordt in coalitieperiode opgezegd (ca. 2021), herinvulling nog ongewis |
| Maatregelen Inventarisatie knelpunten Ringbanen | | 😊 | |
| Tijdelijke woningen | | 😊 | |
| Hotelontwikkelingen | | 😊 | Besluitvorming Van der Valk (bestemmingsplan/vergunningen), duidelijkheid China hotel |
| Mobiliteit | | 😊 | |
| Demografische ontwikkelingen | | 😊 | Vergrijzing en aanwas nieuwe arbeidskrachten nodig |
| Structuurvisie wonen | | 😊 | |
| Sociale gezondheid: Ontplooiing | Koesteren creatief talent + ontwikkelen broedplaatsen | 😊 | |

- 😊 = Gedaan wat er is afgesproken
- 😐 = Nog niet helemaal afgerond, loopt (toelichting op de afwijking)
- 😞 = Niet afgerond, loopt niet (toelichting op de afwijking)

8.2 Bijlage 2: Afkortingen

| Afktorting | Betekenis |
|------------|---|
| AMvB | Algemene Maatregel van Bestuur |
| AOW | Algemene Ouderdomswet |
| AVG | Algemene Verordening Gegevensbescherming |
| BBP | Bruto Binnenlands Product |
| BBV | Besluit Begroting & Verantwoording |
| BBZ | Bijstand voor Zelfstandigen |
| BIZ | Bedrijven Investeringszones |
| BRP | Basis Registratie Personen |
| BW | Beschermd Wonen |
| CBS | Centraal Bureau voor de Statistiek |
| COELO | Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden |
| CPB | Centraal Plan Bureau |
| CS | Concernstaf |
| CZW | Commissie Chronisch Zieke Werkenden |
| D&I | Dienstverlening & Informatie |
| FACT | Flexible Assertive Community Treatment |
| GRP | Gemeentelijke Rioleringsplan |
| GGZ | Geestelijke Gezondheidszorg |
| IHT | Intensive Home Treatment |
| IOAW | Inkomensvoorziening voor Oudere en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Werknemers |
| IOAZ | Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen |
| LAA | Landelijke aanpak adreskwaliteit |
| MOBW | Maatschappelijke opvang (MO)/ Beschermd wonen (BW) |
| OCSW | Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn |
| OG | Openbaar Gebied |
| OZB | Onroerend Zaak Belasting |
| PGB | Persoonsgebonden Budget |
| POL | Project Ontwikkeling Limburg |
| PPS | Projecten, Personeel en Secretariaat |
| PSW | Pedagogisch Sociaal Werk |
| PW | Participatiewet |

R&E Ruimte & Economie

ROJ Uitvoering Regionale Ontwikkelingsagenda Jeugd

SML Samenwerkingsverband Midden Limburg

UVW Uitvoeringsinstituut Werknemers Verzekeringen

VNG Vereniging Nederlandse Gemeenten

VTH Vergunningen, Toezicht en Handhaving

WAO Wet op de Arbeidsongeschiktheid

WAZ Wet arbeidsongeschiktheidsverzekering zelfstandigen

WBP Wet Bescherming Persoonsgegevens

WIA Inkomensvoorziening Volledig Arbeidsongeschikten

WIZ Werk, Inkomen & Zorg

WLZ Wet Langdurige Zorg

Wmo Wet maatschappelijke ondersteuning

WML Wet minimumloon en minimumvakantiebijslag

WSW Wet Sociale Werkvoorziening

WOZ Wet Waardering Onroerende Zaken

WW Werkloosheidswet

WWB Wet Werk & Bijstand



8.3 Bijlage 3: Organisatie

| Afdeling | Naam | Functie | Telefoonnr 0495-57xxxx | E-mail |
|---|-------------------------|--|---------------------------|----------------------------|
| Directie | | | | |
| | Bertus Brinkman | Gemeentesecretaris / Algemeen directeur | 5510 | B.Brinkman@weert.nl |
| | Ella Croonenberg | Concerndirecteur | 5411 | E.Croonenberg@weert.nl |
| | René Bladder | Concerndirecteur | 5220 | R.Bladder@weert.nl |
| | Marga Nagel | Directiesecretaris | 5520 | M.Nagel@weert.nl |
| Onderwijs, Cultuur, Sport en Welzijn | | | | |
| | Frank van Beeck | Waarnemend afdelingshoofd | 5485 | F.van.Beeck@weert.nl |
| | Jac Lemmens | Teamleider | 5468 | J.Lemmens@weert.nl |
| Vergunningen, Toezicht en Handhaving | | | | |
| | Margot van den Broeke | Waarnemend afdelingshoofd | 5859 | M.vanden.Broeke@weert.nl |
| | Roland Caris | Teamleider | 5234 | R.Caris@weert.nl |
| Openbaar Gebied | | | | |
| | Peter Claassen | Afdelingshoofd a.i. | 5343 | P.Claassen@weert.nl |
| | Ivo Linssen | Teamleider | 5432 | I.Linssen@weert.nl |
| Financiën & Control | | | | |
| | Liliane Coninx | Afdelingshoofd | 5511 | L.Coninx@weert.nl |
| | Saskia Vaes | Teamleider | 5860 | S.Vaes@weert.nl |
| Dienstverlening & Informatie | | | | |
| | Gerard van der Hoeven | Afdelingshoofd | 5240 | G.vander.Hoeven@weert.nl |
| | Manon Krauth | Teamleider | 5680 | M.Krauth@weert.nl |
| | Minke Weijers | Teamleider | 5482 | M.Weijers@weert.nl |
| Ruimte & Economie | | | | |
| | Edwin Eggen | Afdelingshoofd | 5268 | E.Eggen@weert.nl |
| | Jack Westenberg | Teamleider | 5447 | J.Westenberg@weert.nl |
| Welzijn, Inkomen & Zorg | | | | |
| | Kees Joosten | Afdelingshoofd | 5890 | K.Joosten@weert.nl |
| | Petra van Haren | Teamleider | 5875 | P.vanHaren@weert.nl |
| | Ümügül Tasim | Teamleider | 5898 | U.Tasim@weert.nl |
| | Nancy Peeters | Teamleider | 5495 | N.Peeters@weert.nl |
| Personeel, Projecten en Secretariaat | | | | |
| | Ton Weekers | Afdelingshoofd | 5449 | T.Weekers@weert.nl |
| | Joyce van Someren Brand | Teamleider | 5600 | J.vanSomerenBrand@weert.nl |
| Samenstelling Weert in Beeld | | | | |
| | Jeroen van Veen | Concerncontroller | 5575 | J.van.Veen@weert.nl |
| Grafische vormgeving | | | | |
| | Sabine Brankaert | Grafisch vormgever & Conceptontwikkelaar | 5290 | S.Brankaert@weert.nl |

8.4 Bijlage 4: Risicofactoren

| Nr. | Naam activiteit/ proces | Beschrijving risico | Risicocategorie | Oorzaak risico |
|----------|---|---|-------------------------------------|---|
| R.R3.11 | Grondexploitatie bedrijventerreinen | Opbrengstdaling en vertraging afzet van de te verkopen kavels | Financieel risico | 1. In verband met terughoudendheid van bedrijven om te investeren in nieuwbouw, zijn er in de afgelopen jaren nauwelijks kavels verkocht. Door veranderingen in de economie verschuiven investeringen in nieuwbouwlocaties naar Logistiek en handel, dit heeft in 2017 geleid tot een overeenkomst. |
| R.R3.5 | Borgstelling en verstrekte leningen corporaties | Corporaties niet in staat om lening terug te betalen | Financieel risico | Corporaties nemen onverantwoorde risico's |
| R.R3.10 | Grondexploitatie woningbouwprojecten | Onzekerheid over opbrengsten en kosten als gevolg van de lange doorlooptijd en onzekerheid over woningbouw op uitbreidingslocaties | Financieel risico | 1. De grote voorraad aan kavels in uitbreidingslocaties komt niet overeen met de resterende groei van het aantal huishoudens. 2. Ter bestrijding van leegstand in stedelijk gebied vindt transformatie naar woningen plaats. |
| R.E3.5 | Jeugdwet en WMO | Financieel risico's door het onvoldoende op orde zijn van de inrichting en implementatie van de bedrijfsvoering naar aanleiding van de extra taken per 1-1-2015 op het gebied van Jeugd, WMO en Participatie | Maatschappelijk risico | De implementatie en inrichting van de bedrijfsvoering is grotendeels gereed maar kan nog verder worden geoptimaliseerd, terwijl gelijktijdig de uitvoering aan partners is opgedragen. Ook heeft de Rijksoverheid de beloofde digitale gegevensuitwisseling (en facturering) via de zgn I-WMO en I-Jeugd grotendeels op orde. |
| R.E2.10 | BUIG | De instroom van uitkeringsgerechtigden wordt niet gecompenseerd door de uitstroom van uitkeringsgerechtigden | Financieel risico | Voor 2017 wordt de instroom vooral veroorzaakt door mensen die hun recht op WW-uitkering verliezen en als gevolg van de door het Rijk opgelegde taakstelling om statushouders te plaatsen |
| R.R2.2.1 | Passend aanbod (maatschappelijke) accommodaties | Niet passend aanbod aan accommodaties | Financieel risico | Voor de jaren 2017 en volgende bestaat de mogelijkheid dat uitgaven langer doorlopen |
| R.E3.8 | 3 D breed - Integrale sturing | Implementatieproces van de transformatie leidt niet tijdig tot het gewenste eindresultaat. Doelen zijn nog niet vertaald in meetbare prestatie-indicatoren waardoor integrale sturing op de transformatiedoelen niet plaats kan vinden. | Maatschappelijk risico | De toegevoegde taken zijn nieuw voor de gemeente. De implementatie is complex en voor alle partijen nieuw. |
| R.E3.9 | 3 D breed - Doorverwijzing 1e naar 2e lijn | Gewenste afname van doorverwijzing van de 1e lijn naar de 2e lijn komt nog onvoldoende tot stand. | Maatschappelijk risico | Onvoldoende afstemming met en tussen aanbiederders/ hulpverleners. En te weinig aanbod 1e lijn. |
| R.E3.11 | 3 D breed - Budget Jeugdhulp en WMO niet toereikend | Beschikbaar budget voor de Jeugdhulp en WMO is niet toereikend. | Financieel risico | Toegewezen budgetten van het Rijk zijn niet goed afgestemd |
| R.B1.7 | Privacy | Privacy, datalek: Het in verkeerde handen vallen van (privacy) gevoelige informatie/ persoonsgegevens | Juridisch/aansprakelijkheids risico | Menselijke fout, hack, niet-versleutelde info versturen, onbeveiligde mail |

| Gevolgen risico | I/S | Genomen beheersmaatregelen | Bedrag |
|---|-----|---|---------------------|
| Afzet in de reguliere bedrijfskavel blijft achter bij de prognoses. In 2017 is een inhaalslag gemaakt door een overeenkomst voor 19 ha. | S | * extra personele inzet om de verkoopdoelstellingen te realiseren * Verkaveling Kampershoek 2.0 aanpassen aan de vraag: meer grootschalige logistiek." | € 9.500.000 |
| Gemeente is voor de borgstellingen een tertiaire achtervang, gemeente moet eventueel financieel bijspringen | S | Goed uitvoeren van de Woningwet | € 2.300.000 |
| Negatieve invloed op de opbrengsten | S | Ten aanzien van de prijsontwikkeling wordt met regelmaat de lokale markt onderzocht. De gehanteerde prijzen worden daar goed op afgestemd. | € 1.700.000 |
| Er wordt nog steeds met eigen administraties gewerkt. De financiële risico's ten aanzien van jeugdhulp en Wmo blijven bestaan. Bij het onderdeel Participatie spelen deze risico's in mindere mate omdat daar in 1e instantie alleen de financieringsstroom gewijzigd is. | S | * Inkoop met taakstellend budget * Budgetplafonds * Toegang: obv zelfredzaamheids-matrix en voldoende kennis / expertise * Samenwerking jeugdhulp * Kwartaalrapportage (bijsturen) | € 1.500.000 |
| Hogere uitkeringslasten | S | * Poortproces en samenwerking UWV * Werk.Kom bemiddeling * Handhaving * declaratie overschrijding budget bij het Rijk" | € 1.200.000 |
| | S | * Clustering van de accommodaties maakt het mogelijk te komen tot voor de toekomst levensvatbare accommodaties. Deze clustering dient miv 2017 € 200k structureel op te leveren. * Daarnaast is in het kader van de omvorming van subsidies en tarieven voor sportaccommodaties een bezuiniging van structureel € 500k opgenomen. * Het beleid is leidend in de bepaling welke accommodatieaanbod gewenst is. In de beleidsplannen worden ook de financiële middelen gealloceerd. Er is dan ook een sterke behoefte aan langetermijn visie in het beleid (maatschappelijk, ruimtelijk, strategisch en vastgoed.)" | € 1.000.000 |
| Sturing is niet voldoende mogelijk | S | Vanaf 2018 komt er resultaatgerichte verwerving. Kwaliteitsbeleid wordt in het 2e kwartaal 2017 afgerond. | € 1.000.000 |
| Hogere kosten voor de gemeente | S | We blijven het stelsel hierop monitoren via kwartaal- en jaarrapportages jeugdhulp en WMO. Als gevolg van de nieuwe verwervingssystematiek en toegangsprocedure vindt er een extra 'check' plaats aangaande de toegang tot de tweede lijn. | € 1.000.000 |
| De gemeente heeft een budgettekort. | S | Budget inkoop is taakstellend. Continu contractbeheer. | € 1.000.000 |
| Het in verkeerde handen vallen van tot de persoon herleidbare gegevens, bestuurlijke boete (AP) | S | Autorisaties beperken/ gegevens en toegang beveiligen/ bewustheid organisatie Privacy door PT | € 820.000 |
| | | | € 21.020.000 |

8.5 Bijlage 5: De Omgevingswet

8.5.1 Doel van de wet

De Omgevingswet beoogt de wet- en regelgeving voor de leefomgeving te vereenvoudigen en te integreren. Gemeenten krijgen meer bestuurlijke afwegingsruimte, gewenste ruimtelijke ontwikkelingen kunnen gemakkelijk tot stand worden gebracht en er komt meer verantwoordelijkheid bij initiatiefnemers te liggen.

Deze wet is, met het oog op duurzame ontwikkeling, gericht op het bieden van ruimte voor gewenste ontwikkeling én het waarborgen van de kwaliteit van de leefomgeving.

Dat zijn mooie en ruime begrippen waar natuurlijk iedereen het mee eens. De uitdaging is om die begrippen en de doelen van de wet voor Weert concreet te gaan maken en in te vullen.

8.5.2 Aanpak in Weert

Begin 2017 is een plan van aanpak vastgesteld door het college en zijn de al lopende ambtelijke voorbereidingen geïntensiveerd. Het goed gebruiken van de nieuwe instrumenten die de wet biedt is daarin belangrijk, maar de wet wil vooral een cultuurverandering ondersteunen en versterken.

Wat doen we al?

Op het belangrijke aspect cultuur is Weert intensief bezig met WinD. De doelstellingen en uitgangspunten op dit gebied van WinD en de Omgevingswet sluiten heel goed bij elkaar aan. Wel zijn er wellicht nieuwe accenten of aanvullingen nodig op het WinD-traject. Dat wordt in 2018 in beeld gebracht.

De afdeling VTH is bezig met een traject van verbetering van de belangrijkste vergunningsprocessen. Daarbij is ook heel veel oog voor het verbeteren vanuit de beleving en optiek van de initiatiefnemer of aanvrager – van buiten naar binnen dus.

Weert doet mee aan de provinciebrede VTH-informatievoorziening, als opvolger voor het huidige

programma. Samenwerking en werkwijze tussen de deelnemers wordt gefaciliteerd en medewerkers zijn breder inzetbaar als gevolg van uniforme werkwijze, inrichting en interface. De inrichting van de applicatie zal afgestemd zijn op de Omgevingswet. In 2019 willen we deze gaan gebruiken.

Op het gebied van digitalisering wordt uitvoering gegeven aan het Masterplan Informatiearchitectuur. De basisinformatie wordt op orde gebracht en het zaaksysteem Djuma is ingevoerd. Dat zijn belangrijke stappen op weg naar de Omgevingswet, die uitgaat van vergaande digitale informatievoorziening.

8.5.3 Betrekken gemeenteraad

De nieuwe raad zal in het najaar van 2018 in positie worden gebracht om zich uit te spreken over de ambities en koers van Weert met de Omgevingswet. Ook wordt goed in beeld gebracht wat de impact van de wet specifiek voor Weert is. Daarna wordt een concrete planning opgesteld, die er op is gericht aan de wettelijke eisen en de Weerter ambities te kunnen voldoen bij inwerkingtreding van de wet. De nieuwe instrumenten van de Omgevingswet, zoals de omgevingsvisie en het omgevingsplan, worden daarin opgenomen.

Het goed informeren en betrekken van de gemeenteraad bij de voorbereiding en implementatie van de wet is cruciaal om de kansen die de wet biedt goed in beeld te brengen en te benutten. Daar willen dan ook snel mee aan de slag met de nieuwe gemeenteraad.

Op 1 januari 2021 treedt de Omgevingswet in werking. Dat lijkt nog ver weg, maar voor een goede voorbereiding is deze tijd hard nodig.



GEMEENTE  WEERT

